Ն. 4481 — 1900 ՄԱՐՏ 17 ՃՈՒՄԱ. — 1317 ԶԻԼԳԱՏԷ 29 — ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱԲՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 զրուշտան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوهلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1իննի, 2ինճի վէ 3իննի սահիֆէ ղշ. 5
4իւննճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հա. » 3
Մէվատտը նաֆիյայը տաիր պէնտլէր մէճճանէն դարճ օլունաճագ վէ աերճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ.

Իտարէհանէսի Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիւզէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քիաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԺԷՆԷՐԱԼ ԺՈՒՊԷՐԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Պու կիւնքի կազէթամըզըն իչ սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ մուհարէպէ թէլէկրաֆլարընըն սըրասընտա եազըլտըղը վէճհիլէ, Պօէրլէր օրտուսընըն պաշ գումանտանը Ժէնէրալ Ժուպէր' միյատսինին չիրրինճէ խաստալըղընտան վէֆաթ իթմիշ օլտուղու, Ինկիլիզ կազէթալարը' պու միւնասէպէթլէ միւթէվէֆֆայի մուամիլէյին ամուրը միւլքիյէ վէ ասքէրիյէճէ եհլիյէթ ու լիյագաթընը միւթթէֆիգէն հիւսնի թագտիր իտիյօրլար։

Էկէր Թրանսվաալ րէիսը ճիւմհուրը Տօգթ. Գրիւկէր' Պօէր օրտուսընըն պաշ գումանտանլըղընը աէրէօհտէ իթմէզ իսէ, Ժէնէրալ Պօթա պու մէմուրիյէթէ կէչէճէգմիշ։

⁂

Տէյլի Թէլէկրաֆ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Պօէրլէր' Ինկիլիզ մաաէնլէրինի խարաբ իթմէք իչիւն գուվվէթլի պիր ճէզա հազըրլայօրլար իմիշ։

——

Րուսիա իլէ Ճաբոն արասընտագի միւնասէպէթըն ազըր վէ վախիմ պիր հալ քեսպ իթթիկինի Տէյլի Մէյլ նամ Ինկիլիզ կազէթասը եազըյօր։

——

Սօֆիատան եազըլտըղընա կէօրէ, մալիյէ Րուս միւֆէթթիշի Մ. Գօպէգօ' էլան չէհրը մէզգիւրտէ պուլունըպ, Պուլկարիստանըն ահվալը մալիյէսինի թէտգիգ իտիյօր իմիշ։

——

Աւսթրիանըն Գրագօվի չէհրինտէ Գօրզինսքի նամ խուսուսի թէտավիխանէտէ պիր Թապիպ' քեմիք խումուշագլըղը (օսթէօմալաքսի) Թապիպ օլընան խաստալըղա միւպթէլա իւչ գատըն թէտավի իթմէքտէ օլուպ, մէզպուրէլէր իւզէրինտէ ... նամընտա եէնի պիր իլաճ թէճրիւպէ իթմէք իսթէմիշ տիր։ Պու իլաճ ինթիգան իտիլմէք տէհհէթիլէ սանճըլար թութարագ, միւթէաագըպէն մէզպուրէ իւչ գատըն տա վէֆաթ իթմիշ օլտուղլարընտան, պաշ միւտաաի ումումի' մէսուլիյէթլէրի թային իթմէք իչիւն աէրհալ իճրաի թահգիգաթա պաշլամըշտըր։

——

Սէրտար Վինկաթ բաշա Թարաֆընտան Ջէպէլ բաշանըն' Սուտան ճիհէթինէ կէօնտէրիլմէսի հագգընտա իթթիխազ օլընան թէտպիրլէր Գահիրէ մէհաֆիլինճէ պիր էհէմմիյէթ խասա օլընայօր։ Մալիւմ օլտըղը իւզրէ' Ջէպէլ բաշա' վագթըյլէ Սուտանտա էբէյի նուֆուզ սահիպի պուլընմըշ, վէ մուախխէրէն Մըսըր Խըտիվիյէթինին արզուսընա թէվֆիգէն Գահիրէտէ իսթիյարը իգամէթ էյլէմիշ իտի։ Ֆագաթ' պազըլարընըն րիւայէթինէ կէօրէ, մումաիլէյհին Գահիրէտէ իգամէթի պիր խատա իմիշ։ Հաթթա' Վինկաթ բաշանըն իտտիասընա պագըլըրսա' էկէր վագթըյլէ Ջէպէլ բաշա Խարթումա կէօնտէրիլսէ իմիշ, Ե. Վագըթ Կօրտօն բաշանըն Խարթումտա մուհասէրէ օլընարագ թէլէֆինէ մահալ գալմազ իմիշ։

Իշթէ Վինկաթ բաշա' Ջէպէլ բաշանըն Սուտանլըլար իւզէրինտէ հայիզ օլտըղը պու մանէվի նուֆուզտա վագըֆ պուլընտուղը ճիհէթլէ, մումաիլէյհի նէզտինէ տավէթ էյլէմիշ տիր։ Կէրէք Սուտանտա վէ կէրէք Վասաթի Աֆրիգատա հէր չէյ բէք եօլընտա կիթմէյօր։ Իշթէ պունըն իչիւն տիր քի' Ջէպէլ բաշանըն միւճաւէրէթի լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պա իրատէի Սէնիյէ, կէլէճէք Գուրպան Պայրամընտա, Պուլկարիսթանտա պուլընան Թէքքէլէրտէ գուրպանլըգ քեսիլէրէք, ֆուգարայա թէվզի վէ միւթաճիյինէ աթիյէի Սէնիյէ վէրիլէճէք տիր։

—Թիւրքիյայա հիճրէթ իտէճէք Եաճուտիլէրին' Հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ իթթիխազ իտիլէն մուգարրէրաթը հարֆիյէն գապուլ իթմէլէրինտէն սօնրա հիճրէթլէրինէ միւսաատէ օլընաճաղընըն, վէ աքսի հալտէ գաթիյէն հիճրէթլէրինէ միւսաատէ իտիլմէյէճէկինին էմր ու թէպլիղի' Օսմանը սէֆիրլէրինէ իչար օլընմըշ տըր։

—Իսլահաթը մալիյէ գօմիսիօնը ալիւինտէ Րէժի մուամէլաթ վէ վարիտաթընա տաիր պազը միւզագէրաթ ճէրէյան իթմիշ, վէ պու պապտէ Րէժի իտարէսինտէն լազըմ կէլէն մալիւմաթ թալէպ օլընտըղը իչիտիլմիշ տիր։

—Աւսթրիալըլար Թարաֆընտան Այասուլուգտա մէյտանա չըգարըլըպ, իմբէրաթօրա հէտիյէ օլունան ասարը աթիգատան Այասուլուգտա պուլընան 40 սանտըղըն' Վիէննայա կէօնտէրիլմէք իւզրէ կէօմրիւգտէն կէչիրիլմէսինէ միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրուլմըշ տըր։

—Տիւն սապահ Սիւլէյմանիյէտէն Մէճլիսը Սըհհիյէյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, Իրանտա վէ Կիւլանպէր գազասընա եագըն պիր մէաֆէտէ վագը Ճօնարօ գարիյէսինտէ եումուրճագ գուհուր իթթիկի պէյան օլունըյօր։ Խաստալըգ սարի քէյֆիյէթտէ տախի զուհուր իտուպ, պիր չօգ վէֆիյաթա սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր։ Պասրա սըհհիյէ իտարէսինէ' Սիւլէյմանիյէտէ պիր սըհհիյէ գօրտօնը թէեսիսի իչիւն լազըմ կէլէն էմրլէր վէրիլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթան' րէֆագաթընտա պաշ թէրճիւմանը Մ. Րուէ պուլընտուղու հալտէ, տիւն սապահ Խարիճիյէ Նազըրը տէվլ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին գօնաղընա ազիմէթլէ բաչար միւչարէէլէյհ իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

—Րըսթըմ գումբանիյասընըն պազը Թիւճճարտան խիլաֆը ուսուլ օլարագ ալտըղը 3000 Ինկիլիզ լիրասընըն կէրի վէրիլմէսինի Թիւճճար իսթիտա էյլէմիշլէր իտի։ Վուգու պուլան իսթիտա Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն Մազամը աիտինէ իչար օլընմըշ, վէ չիրքէթէ պու պապտէ իգթիզա իտէն թէպլիղաթըն իճրասը աէրտէսթ պուլընմըշ տըր։

Մէզքիւր գումբանիյանըն րըսթըմ գարշըլըղընտագի չամանտուրալար րուսումընա տաիր կէօրիւլէն եօլսըզլըգլարըն մէնի իսթիրհամընա տաիր աճէնթէլէրին չիքայէթլէրի տախի' Նէզարէթը միւշարէլէյհատան տաիրէի աիտէսինէ իչար իտիլմիշ տիր։

—Շէհր Էմանէթի' Թրամվայ գումբանիյասընըն եաբտըղը եօլլար հագգընտա քէշֆիյաթը ֆէննիյէտէ պուլընմագ իւզրէ պիր միւհէնտիս թային իթմիշ, վէ քէշֆիյաթը լազըմէ իճրա իտիլէրէք, մաթլուպ աէրճիհէտէ ինչաաթա տիգգաթ իտիլմէտիկինտէն, քէյֆիյէթ մէզքիւր գումբանիյա թէպլիղ օլունմըշ տըր։

—Կիրիտտէն Իզմիրէ կէլէն Բանթալէօն գումբանիյասը վաբօրըյլա պիր Թագըմ մուհաճիրլէր կէլիպ, ճիւմլէսի եէրլէշտիրիլմիշ տիր։

—Սէլանիկտէ Վարտար Գաբուսը ճիվարընտա պիր օթէլտէ միւսաֆիր օլան Սթրումճա խալգ էհալիսինտէն 4 քիշի' հէնուզ թէմամըյլա եանմամըշ օլան մանկալը օտայա ալըպ եաթմըշլար, վէ պիր կիւն հիչ տիշարը չըգմամըշլար տըր։ Օտա ճիվարընտան կէչիլտիկի սըրատա օտատա պիր խըրըլթը իչիտիլմէքլէ, իչէրիյէ կիրիլմիշ վէ Յիւնին պիրտէն վէֆաթ իթթիկի կէօրիւլմիշ տիր։ Պունլարտան խալըմըզ պիրի գուրթուլմըշ տըր։ Գուրթուլան' խասթախանէյէ նագլ օլունմըշ իսէ տէ, տահա քէնտիսինէ կէլէմէմիշ տիր։

—Ախիրէն Շիգօտրատա Գօգօ Նամընտա պիր շախս տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Մէրգումըն ահվալ վէ չէքիլինտէն վէ իճրա օլընան թահգիգաթտան Եալըվատա մալիւմ օլան էչգըյալըըը խըգա իտէն չէթէնին րէիսի Եօրկի օլտըղը, վէ մէրգումըն Թօյրանտա չըմէնտըքֆէր միւհէնտիսինի տաղա գալտըրմըշ օլան էչգըյա արասընտա տախի պուլընմըշ օլտըղը անլաշըլըյօր։ Հագգընտա թահգիգաթ իճրա իտիլմէք իւզրէ, չախսը մէրգում' Թահթէլհէֆզ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Ֆիլօգսէրատան խարապ օլան Իզմիրտէ Ֆօչայի Աթիգ վէ Ֆօչայի Ճէտիտ պաղլարընա 200,000 տէն զիյատէ Ամէրիգա ասմա չուպուղը տիքիլմիշ տիր։

—Պունտան սօնրա չըգաճագ էրքեանը հարպլարըն' 3 սընըֆտա 8էրայ խըտմէթտէն սօնրա էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ տաիրէսինէ ավտէթլէրի' պաիրատէի Սէնիյէ թահթը գարարա ալընմըշ օլտուղընտան, պու սէնէ էրքեանը հարպ խիւզմաշըլըղըյա չըգանլարտան' չէքիլէն գուրալարը մուճիպինճէ 4 էֆէնտի Յիւնճի օրտուի Հիւմայունա մէմուր թային օլունմըշլարտըր։

—Սըրպիա սէֆիրի Մ. Նովագօվիչ' պու ագշամ Պէլկրատա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն եօլա չըգաճագ տըր։ Միւշարէլէյհ' տիւն Ջաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ Շուրայի Տէվլէթ րէիսի տէվլ. Սաիտ բաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։ Մ. Նովագօվիչ պու կիւն Սէլամլըգ ալայընտա հազըր պուլընաճագ տըր։

—Բայսա գասապասընտա պուլընան Գուրուչայ' չիֆթէթլէ եազըն եազմուրտան ճօշարագ, եօլճըլարտան պազըլարընըն եիւքլէրինի սէլ կէօթիւրմիւշ, վէ սէլ սուլարը Զօգմէրզիման գարիյէսինտէքի տիւքքեան վէ մաղազալարա գատար կիրիպ պիր տիւքքեան վէ պիր էվ եըգըլտըղը կիպի, պազը պաղչէլէրին աղաճլարը տա աէվրիլմիշ տիր։ Եարբուզ գասապասընտան կիտէն չայ տախի ճօշարագ ալթ Թարաֆընտա էքիլէն արազիյի սու պասմըշ, վէ քիւլլիյէթլիճէ խասարաթ վուգուա կէլմիշ տիր։

—Էվրօբատա պագլա վէ ֆասուլեա ֆիյաթը էնմիշ տիր։

—Րումբաթրիգխանէսինին Թահթըլիտարէսինտէ պուլընան Եուվաքիմիօն նամ Րում գըզլար մէքթէպի մուալլիմ հէյէթի մաաշաթընըն թէէտիյէսի իչիւն Աթինատա վէֆաթ իտէն մէչհուր Սինկրօսըն թէրք էյլէտիկի 4000 լիրատան 1200 լիրասընըն սարֆընա վէ պագի գալան 2800 Օսմանը լիրասընըն տա եինէ մէզքիւր մէքթէպ նամընա Աթինա Միլլի Պանգասընտա հըֆզընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Գայսէրիտէ տէպպազլըգ սէնաաթընըն իլէրլէտիլմէսի իչիւն պիր Օսմանը անօնիմ գումբանիյասը թէէսիսի թասավվուր օլընըպ, օլ պապտէ թանզիմ օլընան չարթնամէյի էվվէլէճէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ վէ մէզքիւր չարթնամէնին միւտէրիճաթը հագգընտա իչիւն ատէթի ճիհէթիյլէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ վէ Զիրաաթ վէ Սէնայի Օտասընտան' միւթալէաա սօրըլմըշ տըր։

—Հանթէօթթայիմզ կազէթասը Եվրօբա Թիճարէթինտէն պահս էյլէտիկի սըրատա, պունտան էվվէլ Թիւրքիանըն հէր Թարաֆընտա Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ Թիճարէթի արթմըշ իքէն, էլէվմ Ալէման վէ Ավսթրիա Թիճարէթինին' բիւգալըըը թուժմըշ օլտուղընը պէյան իտէրէք, Ալէման վէ Ավսթրիա թիւճճարլարընըն պու մուվաֆֆագըյէթի էլտէ իթմէք իչիւն նէ կիպի թէտպիրլէր իթթիխազ էյլէտիկլէրինի պէյան էյլէմիշ տիր։

—Պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր սապահ Գըզըլ Թօբրագտա 15 20 կիւնլիւք պիր չօճուգ պուլընըր վէ Նաֆիա Նէզարէթի խիւլաֆասընտան Մազհար պէյ քէնտի էվինէ կէօտիւրիւր։ Պու չօճուղը պըրագմըշ օլան վալիտէսի չու հալինտէն բիւշման օլարագ էվվէլքի կիւն օ ճիվար բօլիսլէրինէ միւրաճաաթլա, օրալարտա պիր չօճուգ պուլընտուղու վէ քէնտիսինին ...ընտա ... օլտըղը հալտէ պիր չօգ վարիտաթ հուսուլէ կէլէճէկինէ տաիր Մանասթըրտան պիր գաթ Թարաֆընտան պիր արիզէ Թագտիմ իտիլմիշ տիր։

Պու սապահ սաաթ $2\frac{1}{2}$ րատտէլէրինտէ, Գալաթա րըխթըմը իւզէրինտէ Աճէմին գահվէ պարագասընտան պիր եանկըն զուհուր իտէրէք, էթրաֆընա սիրայէթլէ մէզքիւր պարագա իլէ ասլանլարա վէ թէաթրօյա վէ էմսալինէ մախսուս տիկէր 4 պարագա տախի միւհթէրէգ օլտըղը հալտէ եանկըն պասթըրըլմըշ տըր։

Մէզքիւր հարիգտէ իքի ասլան եավրուսը իլէ պիր եըլան տախի եանմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրզրումի Առաջնորդըն ինթիխապ մազպաթասը Բաթրիգխանէ հէնուզ օլ Թարաֆա կէօնտէրմէմիշ տիր։ Կրօն. Ժողովն մուվաֆագաթըյլա, աթիտէքի իւչ էսամիյի Նամզէտ ճէտվէլի' Էրզրումա թէպլիղ օլունաճագ տըր։

Առաջն. Տեղապահ Եղիաեան Տ. Ջաւէն, Գալգաճեան Տ. Եզնիկ վէ Ֆրանկիւլեան Տ. Նիկողոս վարդապետլէր։

——

Բաթրիգը էսպագ Աշըգեան միւթէվէֆֆա Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոսըն հէմշիրէսինէ պու քէրրէ Թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն 300 ղշ. մաաշ թախսիս օլունմըշ տըր։

——

Աշըգեան Տ. Խորէն Սրբազան' Բաթրիգլիկի էանատէ 500 լիրալըգ պիր վասիյէթնամէ թանզիմ իթմիշ տիր։ Պու վասիյէթին ահքեամը չէրաիթինէ նազարէն, մէպլաղը մէզպուր' վէֆաթընտա տէկին քէնտի ... մէզքիւր մէպլաղըլա Արմաշ վանքը իչիւն պիր ագարէթ սաթըն ալընաճագ տըր։ Միւթէվէֆֆա Տ. Խորէն Սրբազան' պէր հայաթ իքէն մէպլաղը մէզպուրը Մագրիքէօյինտէքի էվինին ինչաաթընա սարֆ իթմիշ օլմաղլա, վէֆաթընտան սօնրա Թէրէքէսինտէն վասիյէթնամէի մէզքիւրըն թէէմինը իճրասը իչիւն չիմտի Արմաշ Խնամակալութիւնը' մահքէմէի հուգուգտա իգամէի տավա էյլէմիշ տիր։

Մագրիքէօյ հուգուգ մահքէմէսինտէ էվվէլքի կիւն մուհաքէմէ վուգու պուլուպ, Բաթրիգխանէնին վէքիլի հազըր օլտուղը կիպի, Տ. Խորէն Սրբազանըն հէմշիրէսինէ տէ ավուգաթ Նաւասարդեան էֆ. իճրաի վէքեալէթ իթմիշ, վէ էֆ.ի մումաիլէյհ' մէսէլէնին թէֆէրրուաթընա կիրիշմէզտէն էվվէլ, վագըֆթէ տավասը օրթայա գօյարագ չէրիյէ արզ օլան պու մէսէլէ հագգընտա հուգուգ մահքէմէսինին գարար վէրմէկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլմատըղընը պէյան իտինճէ, Բաթրիգխանէ վէքիլի' հուգուգ մահքէմէսինին պու պապտէ սէլահիյէթի օլտուղընը իտտաա իթմիշ իսէ տէ, մահքէմէ' միւտաաի ումումինին րէյինի ալտըգտան սօնրա, պատէլ միւզաքէրէ, մէսէլէյի վագֆ վէ էմլաք Նօգթայի Նազարըլար պուլընտըղը Նազարը տիգգաթա ալարագ, պու պապտէ գարար իթտասընա պիր մահքէմէի չէրիյէնին վազիֆէտար օլտուղընը պէյան իթմիշ օլմաղլա, պու գարար մուճիպինճէ Բաթրիգխանէ չիմտի պիր մահքէմէի չէրիյէյէ միւրաճաաթ իտէճէք տիր։

Տիկէր Թարաֆտան իչիտիլտիկինէ կէօրէ, Աշըգեան Սրբազանըն գըզգարտէշօղլը' Տէրսաատէթ հուգուգ մահքէմէսի հուզուրընտա Բաթրիգխանէ աէլէյհինտէ իգամէի տավա իտէրէք, միւթէվէֆֆա պիրատէրինին' Բաթրիգլիկինին էն սօն պէչ այըգլարընը վէ Վանահայրըլըղընտան տօլայը Արմաշ վանքընտան տա 8000 ղշ.ըգ ալաճաղընը թալէպ իտիյօր իմիշ։

——

Իզմիր Առաջնորդարանը պօյանմագա միւհթաճ օլուպ, միւթէահհիտը միւլքէթտէն պիրի' պիր Րում պօյաճը վէ տիկէր պիր գաչ Րում ամէլէ կէթիրտէրէք չալըշտըրմագա պաշլամըշ իսէ տէ, եօմէ եանտա պիր Էրմէնի պօյաճը ուսթասը վէ տիկէր պիր խայլի էհլը զուրպէթ ամէլէ' չօգտան պէրու պօշտա օլտուգլարընտան, քէյֆիյէթի տույընճա, Առաջնորդարանա միւրաճաաթ իտէրէք, տահա աշաղը ֆիյաթլա քէնտիլէրի իշլէմէք իչիւն րիճա նիյազ իթմիշլէր, վէ իթինէթ տիրէքթէրիկլէրինտէ տահա զիյատէ իսրար իտուպ աէքթատավա իթմիշլէր տիր։ Պունըն իւզէրինէ կիւճ հալ իլէ մուվաֆագաթ օլունըպ, պիչարէ Էրմէնի ամէլէսի Րումլարը չալըշմագտա պաշլամըշլար տըր։

Իզմիրլիլէրին ալէյնտուն էհէմմիյէյէ վէ պախուսուս Րումլարա թէվէճճիւհլէրի օլտըղը մալիւմ տիր։ Էրպապը գալէմտէն Կոստանդեան' պիլճիւմլէ քիթապլարընը Իզմիրին Րում մէքթէպինէ վասիյէթ իթմէտի մի. Իզմիրտէ Էրմէնի ֆամիլեալարը' ալէլ էքսէր Րում պէսլէմէլէր գուլլանմազլար մը, վէ գայրիհիմ վէ գայրիհիմ։

——

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի Էմմանուէլեան րիւթպ. Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի' տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Ջաթը հազրէթը Սատրազամիյի զիյարէթ էյլէտիքտէն սօնրա Ատլիյէ տաիրէսինէ տէ պիլազիմէ, Նազըր Իւսուֆ. տէվլ. Ապտուլ Րահման բաշա հազրէթլէրինի տախի զիյարէթ իթմիշ տիր։

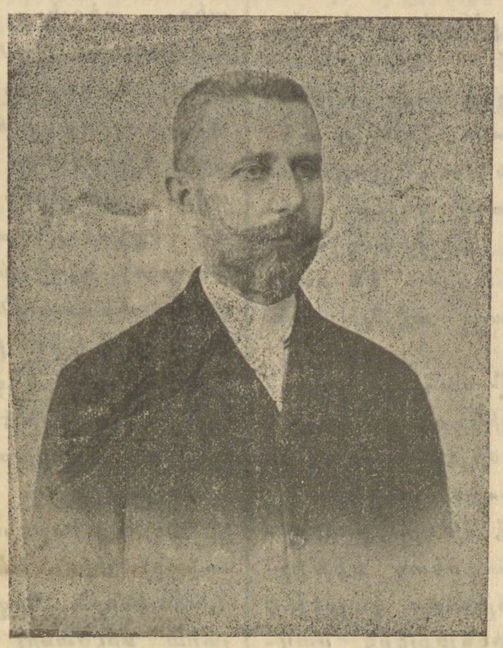

Ախիրէն պիրինճի րիւթպէտէն Օսմանի Նիշանը զիյշանընա մազհար պույրուլան Գրէտի Լիօնէ Պանգասը միւտիրի
Մ. ՊԼԱՆՇԸՆԷՅ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բէթէրսպուրկ 29 մարտ.—Րուսիա հիւքիւմէթի' Գօրէատա Մազամբօ նամ մահալլէ ասքէր չըգարըլմասընը էմր իթմիշ տիր։ Գօրէա հիւքիւմէթի' Ճաբօնըն միւտախալէսինի իլթիմաս իթմիշ օլմաղլա, Ճաբօնիա' տէրհալ հարպ սէֆինէլէրի կէօնտէրմիշ տիր։ Պիր միւնազաա վուգուը մուհագգագ տըր։

Մանիլա 29 մարտ.—Սագսօնիա գրալը' Մանթօնտան Տրէզտայա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 29 մարտ.— Պօէրլէր' մարտ 27տէ Մէյֆէքինկի եէնիտէն Թօբա Թութմաղա պաշլամըշլար տըր։

Տիւքալանտա Ինկիլիզ խաստա ասքէրի գարայա չըգարըլմըշ տըր։ Մարէշալ լօրտ Րօպէրթսին էմրիյլէ ասաքիրը մէրգումէ' տէրհալ Թուկէլա չայը իւզէրինէ կէօնտէրիլէճէքլէր վէ Ժէնէրալ Պըլլըրըն օրտուսըյլա պիրլէշէճէքլէր տիր։

Օրանժըը ասքէր գօլլարը' Վինպուրկա միւվասէլէթ իթմիշլէր տիր։

Պիր թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, Պօէրլէր' մարտ 28տէ եէնիտէն Լատիսմիթըն իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր տիր։ Պու հիւճումըն նէթիճէսի հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։ Պիր թէլէկրաֆ' «մուվաֆֆագիյէթ միւչէվվէշ» տէյօր։

Բարիզ 29 մարտ.—Ամէրիգատան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, պուղտայ ֆիյաթլարը' 73·37տէ գավի տիրլէր. Լիվըրբուլտա 5/9/$\frac{1}{2}$ ֆիյաթընտա մէյլ գավի իտի։ Բարիզ վէ Մարսիլեատա ֆիյաթընտա թէպէտտիւլ եօգ տըր։

ՃԷՆՈՒՊԻ ԱՓՐԻԳԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵՍԻ

Մ. ՉԷՄՊԸՐԼԷՅՆ

ՍԷՍԻԼ ՌՕԴԷՍ ՎԷ ՍԸՐ ԱԼՖՐԷԴ ՄԻԼՆԸՐ

Ա.

Թարիխին կիտիչինտէ՝ ատամլար վար տըր քի՝ իշլէրի քէնտի էօնլէրինէ գաթըրփ, իսթէտիքլէրի կիպի գամչըլայարագ խուրխուտուրլէր։ Վէ ատամլար տա վար տըր քի՝ վուգուաթըն էօնունէ գաթըլարագ պէշիք իլէ մէզար արասընտաքի մէսաֆէյի —քի պիզ հօյօփ թէսմիյէ իտէրիզ— անլէրին ճէրէյանընա թապի օլարագ, գաթ էյլէրլէր։

Իշլէրի քէնտի արզուսընա կէօրէ խուրխութմէք իսթասաը՝ հէր նէ գատար ինսանըն քէնտի չախսընա մուվաֆֆագիյեթինէ էմնիյէթինի կէօսթէրիր պիր շէյ ասա օլընըր իսէ տէ, Տըրամ (կոմէ, վոլոնթէ) տէնիլէն իգթիտարըն տա —քի Ճէնապը Հագգըն էպնաի պէշէրէ իհսան պույուրտուղու իգթիտարլարըն էն գըյմէթտարը տըր— էն բարլագ վէ էն չաշաալը տէլիլի պու տըր։

Մէոլէ+ վէ -էսպոն սահիպի օլմագլըգտաքի պէօյուքլիկի ախլէագիյուն (...) ուլուվիյէթլէ թանըրին իտէրլէր։ Իմոյ Գոլէ+ սահիպի օլմագ վէ -էսպոն կէօսթէրմէք տէնիրլէն չէյլէր՝ պիր մագսատ էհէմիյմէք իչին սարֆ օլունան զայրէթէ գարշը հըզըն կիւճլիւքլէրէ մաղլուպ օլմամագ, պիլաքիս օնլարա մուգավէմէթ իտէրէք, մագսատ հէր նէ իսէ օնու հէրշէյ պատապատ հասըլ էյլէմէք տիմէք տիր։

Պու թարիֆ իթթիպարիլէ չէյ նէ՞ տիր։ [illegible]

Պու իգթիտար՝ հէր ինսանտա այնի տէրէճէտէ պուլընմազ, մութէտաւ վէ խա գուվվէթլի օլապիլիր։ Պազը ատամլար՝ ուֆագ կիւճլիւքլէրէ զալէպէ իտէմէզլէր. տիկէր պազը ատամլար իսէ՝ էն պէօյուք կիւճլիւքլէրի պիլէ իչտէն սայմայըպ անլէրէ գարշը գօրլար, վէ հաթթա անլէրի էհէմէկէ տէ մուվաֆֆագ օլուրլար։

Ֆագաթ, պու Տըրամ իգթիտարընըն կէրէք սուրէթը իսթիմալինտէ վէ կէրէք զէմինը իսթիմալինտէ պէօյուք ֆարգլար վար տըր. պիր ինսան իգթիտարընը ազ թէէսիրլէրէ թապի օլան պիր իշտէ գուլլանմագ պաշգա չէյ տիր, վասի պիր տաւրէ տախիլինտէ ճէվէլան իտէն պէօյուք պիր իշտէ գուլլանմագ տա պաշգա չէյ։

Պըրագ էվվէլ վուգուաթը քէնտի էօնունէ գաթարագ իտարէ էյլէմէքտէն պահս իտիյօրտուգ, պիր՝ մէյտանտա անվալը իտարէ իթմէք վար, պիր տէ՝ հիչտէն պիր չէյ իհտաս իտէրէք, պէօյուք պիր մագսատէ վասըլ օլմագ։

Ելպէթթէ պիրինճի չըգգ տա իհթիրամա շայան տըր. ֆագաթ իգինճի չըգգ՝ քի մէրամ իգթիտարընըն էն խուսուսէ մէրթէպէտէ սիւպութը տըմէք տիր— հայրէթէ շայան կէօրիւլիւր. վէ օ իգթիտարը իպրազ էյլէյէնլէր՝ ալէլէքսէր թարիխտէ մուհիմ մէվգըլար իշղալ իտէրլէր։

Թապիի տիր քի՝ պու մէվգըլարըն մուհաքէմէսի զայէթլէ մուշքիլ օլսուն. մէրամ իգթիտարընը օ խուսուսէ մէրթէպէտէ իպրազ իտէնլէր միյանընտա նիչէլէրի վար տըր քի՝ քէնտի մոգատտէլէրինէ վասըլ օլմագ իչին՝ պաչգալարընըն րահաթընտան, սէրվէթինտէն, վէ հայաթընտան պէօյլէ ֆէտաքեարլըգլար իսթէյարընա լիւզում կէօրմիւշլէր տիր. պէօյլէ մահրումիյէթլէր հոսուլէ կէթիրմէքլիկի, վէ պէօյլէ հագսըզլըգլար — հաթթա պէլքի պէօյլէ ճինայէթլէր— գուհուր էյլէմէսինի էյլէմ կէօրմիւշլէր տիր. պիւթիւն պու հալլէրինին մուհաքէմէսի՝ պույրաստա սատատա (նոթլոլ, նէ—ը) իթթիխազ իթմէկ մառտէնին խարիճինտէ տիր. պիզ սըրֆ Տըրամ իգթիտարընը մէվգըի թէտգիգ գօյայօրըզ. վէ՝ անըն ալի մէրթէպէսինին ինսանա տալմա՝ թարիխտէ պիր նամ գազանտըրտըղընը պէյան էյլէյօրըզ։

Պէօյուք-Իսքէնտէրին (Մէծն Աղէքսանտր), Ժիւլ Սէզարըն, Պէօյուք-Նափօլէօնըն, Պիզմարգըն վէ պունլարա մումասիլ տիկէր պէօյուք նամլար սահիպլէրինին թարիխտէ պրագտըգլարը իզի մուհաքէմէ իթմէկէ, վէ խարտըգլարը չէյի գաթի պիր սուրէթտէ թագտիր վէ խաթըրլայա էյլէմէկէ քիւմ ճէսարէթ իտէպիլիր. պունլարըն ֆաալիյէթլէրի (...) ատէթա ինսանլարըն մուհաքէմէսինէ թապի թութըլմագ տէրէճէսինի տէ կէչմիշ տիր. օ նամլարըն միւվաճէհէսինտէ ինսանըն զիհնինի պիր հըսս իշղալ իթմէքտէ տիր։ Օ հըսս իսէ՝ զայէթ վասի օլան զէքեալարը վէ ֆէվգէլատէ գուվվէթլի պուլընան մէրամ իգթիտարլարը գարշըլընտա՝ ազիմ պիր հայրէթ տիր քի՝ օ հայրէթ հըսսընա օլըրգեա պէօյիւք պիր իհթիրամ տա գարըշըր։

* *

Էլէքմ բօլիթիգա ալէմինի իշղալ իթմէքտէ օլան Ճէնուպի-Աֆրիգա մուհարէպէսի մէսէլէսինտէ՝ միւխթէլիֆ տէրէճէլէրտէ օլմագ իւզրէ՝ իւչ քիշինին մէրամ իգթիտարընըն տիգգաթա շայան էսէրլէրի զահիր օլմագտա տըր։

Պու ատամլարըն պիրինճիսի՝ Ինկիլթէրա միւսթէմլէքեաթ նազըրը Մ. Չէմպըրլէյն տիր։

Պու զաթ —քի աճվալինտէն պիր չօգ տէֆա պահս իթմիչ օլտուղըմըզ ճիհէթլէ Ճէրիտէնին միւհթէրէմ օգույուճլարը իչին պիր խառանճը տէյիլ տիր— Թարիխտէ քէնտի վաթանտաշլարընտան Ծօն Պրայթ վէ Ծօն Մօրլէյ կիպի լէքէսիզ պիր նամ պըրագմայաճագ տըր. ինսանիյէթին խայըրխահլարընտան (...) սատտ օլընմասընա բէք ազ իհթիմալ վար տըր (...). Բոլիթիգաճա հայաթը լէքէտէն ազատ օլմայըպ, պիլաքիս պիր չօգ լէքէլէրի հավի տիր. ֆագաթ Տըրամ իգթիտարը իթիպարըյլա՝ հիչ չիւպհէ իթմէմէլի տիր քի՝ Մ. Չէմպըրլէյն՝ պէօյիւք պիր մէվգը գազանմագ իւզրէ տիր։

Օ մէվգը հէնուզ գազանըլմամը. հաթթա Թրանսվաալ մուհարէպէսինին Ինկիլիզլէր իչին ֆէնա օլան պաշլանկըճընըն այլարճա տէվամ իթմէսի իւզէրինէ՝ օ մէվգըն պիւթիւն պիւթիւն զայի օլմագ իւզրէ պուլընտուղընը Էվրոպա մաթպուաթընըն պէօյիւք գըսմը պէյան էյլէտի. չիւպհէ խոգ տըր քի՝ Ինկիլիզ միլլէթի հէր նէ գատար չէմտի աէսրի զիյատէճէ չըգարըմայօրսա տա, մուհարէպէնին իմընտան սօնրա՝ Ինկիլիզ իթիպարը մաթպուաթը մէսուլիյէթլէրի մէյտանա գօյաճագ, վէ օ զէման Մ. Չէմպըրլէյն խայլիճէ էօրըլաճագ տըր. Թրանսվաալ մուհարէպէսի Մ. Չէմպըրլէյնին բոլիթիգաճա հայաթընտա մուհիմ պիր կէչիթ պաշը հուքմինտէ տիր։ (Մուշարէլէյհին Ինկիլթէրայա պիրագ իթմէք իսթէտիկի խըրմէթէ նիսպէթլէ Թրանսայա օնըն խուգ գաթը տահա պէօյիւք պիր խըրմէթ իպրագ էյլէմիչ օլան պիր Թրանսըզ տիբլօմաթըն, խանի միւթէվէֆֆա Մ. Ժիւլ Ֆէրրինին հայաթընտա՝ Թօնքին մուհարէպէսի՝ պէօյլէ պիր կէչիթ պաշը թէշքիլ էյլէմիչ իտի. վաթանընա պիր գաչ Թրանսա գաթար թօրրագ գազանտըրմըչ իքէն՝ օ պիչարէ էօլիւնճէյէ գատար էֆքեարը ուսումիյէնին քէնտիսինէ թահմիլ իթտիկի մէսուլիյէթին թէէսիրինտէն խալաս օլամայարագ վէֆաթ էյլէտի. Ֆագաթ՝ իշ զիհնիյէթ կիպիտիր կէօրէ՝ Մ. Չէմպըրլէյն իչին պէօյլէ օլմայաճագ տըր. միւչարէլէյհին գազանմագ իսթէտիկի մէվգը իչին օղրաշմասընա մէյտան էօնունտէ աչըգ պուլընաճագ տըր։ Օ հալտէ՝ Թրանսվաալ մուհարէպէսի Մ. Չէմպըրլէյնին բոլիթիգաճա հայաթընը խիթամընը թէշքիլ իթմէյիպ, անճագ՝ օ հայաթըն միւհիմ սահիֆէլէրինտէն պիրի ատտ իտիլէճէք տիր։

Պու նոգթէի նազարտան իլէրիտէ նէ՛ կիպի վուգուաթլար տահա զուհուր էյլէյէճէքինի քեստիրէմէյիզ. ֆագաթ պիր նոգթա վար տըր քի՝ օ խուսուսա չիմտիտէն էրպապը միւգթէտիր իւմումիյէթլէ հայրէթինի միւճիպ օլմագտա չայան տըր. Օ խուսուս իսէ՝ Մ. Չէմպըրլէյնին կէօսթէրտիկի Տըրամ գուվվէթինի գոնըլրուգ տըր։

Պու զաթ քի՝ զաթէն Իրլանտա մէսէլէսի սէպէպիյլէ Մ. Կլատսթօնտան այրըլտըղը զէման՝ պիւթիւն Էվրոպա մաթպուաթընըն հուճումլէրինէ կէօյիւս կէրիպ տուրմուշ իտի, Թրանսվաալ մուհարէպէսինին էն ֆէնա կիւնլէրինտէ պիլէ իչին նէթիճէսի հագգընտա ուֆագ պիր չիւպհէ, ուֆագ պիր էմնիյէթսիզլիք կէօսթէրմէտի. քէնտի խաչմասընըն թարզընտա ուֆագ պիր թէպէտտիւլ միւշահէտէ օլընմատը. էն պէօյիւք մաղլուպիյէթ կիւնլէրինտէ՝ քէնտի խանէսինէ կիտէնլէր՝ միւթատ իթթիխազ իթմիչ օլընտուղը սաաթտա խաթաղընա կիրմիչ, վէ կէօյա հիչ պիր տուչունճէսի խոգ իմիչ կիպի ույգուսու տալմըշ օլտուղընը կէօրտիւլէր. ույգուսըն կէօթիւրմէտիկի հիչ պիր կէճէ օլմատը. հիչ պիր սաապան՝ միւթաթընտան էվվէլ ույանմատը. Բարլամէնթօնըն էն շիտտէթլի միւզահամալարընտա՝ հաթթա պիր սանիյէ պիլէ նէ՛ թէյէճճիւնի չայըրմատը. վէ էն շիտտէթլի մուախէզէլէրէ (...) գարշը պիլէ՝ ուֆագ պիր հիտտէթ էսէրի կէօսթէրմէտի։

Մէյտանը հարպտան խալլէրէճէ Ինկիլիզին թէլէֆ օլտուգլարընը վէ մուհիմ մէվգըլարըն էլտէն չըգտըղընը միւչիր թէլէկրաֆնամէլէրտէն պահս օլընտըղը սըրատա՝ քէնտիսի՝ նէթիճէ հագգընտա էմնիյէթինի պէյանտան չէքինմէտի, վէ հիչ պիր մէսուլիյէթի րէտտ իթմէյիպ, պիլաքիս մէսուլիյէթլէրի թէմամըյլա գապուլ էյլէտիկինի խուսուս սէօյլէ իլան էյլէտի։

Մ. Չէմպըրլէյնին մէսլէկի հագգընտա գաննըլար թէխալիֆ իտէպիլիր. խուսուսիյէթ՝ պիզիմ օ բօլիթիգային գաթըյէն ալէյհինտէ օլմամըզ լազըմ կէլիր. ֆագաթ՝ պու գատար [illegible] մէրամ իգթիտարը վէ պիր ինսանըն քէնտի մագսատընա իրմէք իչին [illegible] սարֆ էյլէտիկի [illegible] հայրէթէ շայան չէյլէրտէն տիր։

Պու նոգթէի նազարտան տըր քի՝ Մ. Չէմպըրլէյն՝ նիւմունէի իմթիսալ ատտ օլընմագա շայան տըր. զիրա ինսանըն քէնտի իշլէրինի [illegible]

Մ. Չէմպըրլէյն՝ սէպաթլարը վէ սէօյլէգանըլըգլարը իլէ մէչհուր օլան Ինկիլիզլէր միյանընտա՝ հագիգաթէն՝ է՛ն սէպաթլը վէ է՛ն սէօյլէգանը ատամլարտան պիրի տիր։

Գ. Ս.

ՏՐ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԷՐԻԳԱ ՏԻՐ ԹԱՊԻՊԼԷՐԻ
396 Պէյօղլու-Նիւ Ցօղրու Եօլու 396
Կիւնտէ սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա

ԱԼԷՄԱՆԼԱՐԸՆ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԹԷՐԱԳԳԻՃՈՒՅԱՆԷ ՂԱՅՐԷԹԻ

Ալէմանիանըն՝ պահրիյէ գուվվէթինի արթըրմագ իւզրէ պիր զէմանտան պէրի սարֆ իթտիկի զայրէթտէն արա սըրա պահս իտիյօրըզ։

Հաթթա կէչէն կիւնքի նիւսխամըզտէ ֆօն տէր Կօլց բաշանըն Ալէմանիա իլէ Ինկիլթէրա արասընտա պէհէմէհալ պիր մուհարէպէ զուհուր իտէճէկի հագգընտա նէշր իթտիկի միւթալէա վէ միւլահազալարը տէրճ իտէրէք, Ալէմանլարըն՝ տէնիզ գուվվէթինի արթըրմագա նէտէն տօլայը լիւզում հըսս իթմէքտէ օլտուգլարընը կէօսթէրմիչ իտիք։

Հալպուքի Ալէմանլարըն տէնիզ գուվվէթլէրինէ միւմքին օլտուղը գատար վիւսաթ վէրմէք լիւզումընը խալընըզ միւսթագպէլէն Ինկիլթէրա իլէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը իհթիմալինէ մէպնի նազարը տըգգաթա ալմամըզլարը մաթլուպ տիր. Պէօյլէ պիր իհթիմալ մէհուզ օլմագլա պէրապէր, Ալէմանլարըն տէնիզ գուվվէթինի արթըրմագա լիւզում կէօրմէլէրի՝ թիճարէթը ումումիյէի ալէմ կիպի պազը գըթաաթը ալէմի տէ մուհարէպէ իլէ կէչիրմէք մագսատը հէքեանէսինտէն իլէրի կէլմէյօր, պէլքի պու իչի նոգթաի նազարը՝ զայրէթ վէ թէրագգի սայէսինտէ վիւճուտէ կէթիրէճէքլէրինտէն էմին օլտուգլարը հալտէ, օնլարըն հուսուլինտէն սօնրա մուհաֆազալարընը տիւլահ գուվվէթլէ թէէմին իթմէք էմէլինտէն նէշէթ իթմէքտէ տիր։

Ալէմանլարըն թիճարէթը ումումիյէսի ալէմին էն պէօյուք գըսմընը էլէ կէչիրիպ, տիւնեատա թէճէսսիւ նուֆուզ իթմէքտէն էմին օլտուգլարընը սէօյլէյիչիմիզ՝ տէլիլսիզ պիր սէօզ ատտ իտիլմէսին։

Ֆրանսըզ կազէթալարընտան պիրիսի սօն նիւսխասընտէ խադըզ օլտուղը պիր մէգալէ միւհթէվիյաթընա պու պապտէ [illegible] գուվվէթլի տէլիլլէր նէլէր օլաճաղըն էնզարը ալգաթա կէօսթէրմիչ տիր։

Ալէմանլարըն 1870 սէնէսինտէն պէրու նասըլ չալըշմըշ վէ նէլէրէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլտուգլարընը կէօսթէրմէքտէ օլան պու մէգալէյի պիր գաթ տահա թէտգիգ իթմէք իւզրէ Ֆրանսըզ կազէթալարը պազը րէսմիլէրտէ սէրճ իթմիչ տիր քի, խալընըզ պու րէսմիլէրին միւչահէտէսի 30 սէնէտէն պէրու Ալէմանլարըն էն իլէրլէմիչ միլլէթլէրէ խէթէրիշմէք իչին սարֆ իթտիկլէրի զայրէթին ֆէվգէլատէ տէրէճէլէրի հագգընտա պիր ֆիքր վէրէճէք քեաֆի տիր։

Զաթէն պիր Ֆրանսըզ կազէթասը տա Ալէմանլարըն թէրագգըյաթընը ֆէվգէլատէսի հագգընտա Ֆրանսըզլարա պիր ֆիքրը մախսուս վէրմէք մագսատիյլէ պիր մէգալէ խազըր տըր քի, օնըն խալընըզ Ֆրանսըզլար իչին խաբարը պու չէյ պիւթիւն միւթէվէճճիհ միլլէթլէրէ նիւմունէ իմթիսալ վէ իպրէթ օլապիլիրի իչին պիզտէ չօն մէգալէ միզտէ օնլարտան պահս իթմէկէ լիւզում կէօրտիւք։

1872 սէնէսինտէ, խանի Ֆրանսա-Բրուսիա մուհարէպէսինին ֆէրտասընտա Ֆրանսա անվալը էգօնօմիգըյէճէ էրնէ Ալէմանիատան իւսթիւն պուլընըյօր իտի. օ զէման Ալէմանիանըն ումում թիճարէթ մուամէլաթը 5 միլեար 960 միլեօն մարգտան իպարէթ իքէն, Ֆրանսա՝ տիւնեանըն մուխթէլիֆ մէմալիքը վէ միւսթէմլէքեաթը իլէ 7½ միլեար ֆր. լըգ մուամէլաթը թիճարիյէտէ պուլընըյօր իտի։ Օ թարիխտէն իթիպարէն Ալէմանլար չալըշարագ 1877տէ Ֆրանսայը կէչմէկէ մուվաֆֆագ օլտուգլարը կիպի, թէրագգըլարը կիւնտէն կիւնէ արթմըշ օլտուղընտան, պու կիւն Ալէմանիա թիճարէթը ումումիյէսի Ֆրանսանընքինէ նիսպէթլէ 3½ միլեար իլէրիտէ պուլընըյօր։

Ցօգումա սանաաթլարը միւսթէսնա թութուլաճագ օլուրսա, Ալէմանլարըն պիւթիւն սանայի չիւպէլէրինտէ ֆէվգէլատէ իլէրի կիթտիքլէրի կէօրիւլիւր. Ալէմանիա 15 սէնէտէն պէրու մաքինա իմալաթընճա տըլա հայրէթ վէրէճէք տէրէճէտէ իլէրի կիթթի. Ալէմանիա ֆապրիգալարընըն հէր ճինս մաքինա սաթըշը 15 սէնէ էվվէլքի սաթըշլարա նիսպէթլէ իքի գաթ արթմըշ պուլընըյօր։ Ելէքթրիգէ ախա չէլիքլէրտէ Ալէմանլար պէյնէլմիլէլ պիրինճիլիկի իհրազ իտէնէք տէրէճէյէ խազլաշըյօր. սէնայի քիմիէվիյէ ֆապրիգալարը օ մէրթէպէ չօզալմըշ տըր քի, պու կիւն Ալէմանիա հէր սէնէ խալընըզ 300 միլեօն մարգլըգ [illegible] պոյասը սաթմագտա իքէն, [illegible] մատէնիյէտէ 15 սէնէտէն պէրու ֆէվգէլատէ թէրագգի իտէրէք, սէրվէթը ումումիյէնին արթմասընը թէմին էյլէմէքտէ տիր։ Մէսէլա 1870 սէնէսինտէ տէմիր մատէնլէրինտէն անճագ 3 միլեօն 831,000 թօնիլաթօ ճէվհէր չըգարըլըր. վէ պունլարտան 25 միլեօն 113,000 մարգ հասըլաթ ալընըր իքէն, չիմտի տէմիր մատէնլէրինին խըրաճաթը 15 միլեօն թօնիլաթօյա, վէ պունըն հասըլաթը տա 60 միլեօն մարգա պալիղ օլմուշ տըր։ Հալպուքի, քէօմիւր մատէնլէրի խըրաճաթ վէ հասըլաթընճա տա այնը թէրագգը կէօրիւլմէքտէ տիր։

Սէնայի չիւպէլէրինին չու թէրագգըյաթը էն չօգ հիսսէլի թէճարէթ չիրքէթլէրինին չօղալմասը սայէսինտէ միւմքին օլմուշ տըր։ Մէսէլա պունտան 10 սէնէ էվվէլ 403 միլեօն ֆր. սէրմայէլի հիւգ օլարագ Ալէմանիատա 825 չիրքէթ պուլընըյօր իքէն, պու կիւն չիրքէթլէրին մըգտարը 4200 ատէտինէ վէ պունլարըն սէրմայէլէրի տէ 8 միլեար ֆր.ա պալիղ օլմուշ տըր քի, պազը չիրքէթլէրին սէրմայէտարլարընա 100տէ 23 րաատէսինտէ թէմէթթիւ վէրէպիլտիկինէ կէօրէ, Ալէմանլարտա թիճարէթ ֆիքրինին նէ գատար իլէրլէտիկինի անլամագ գօլայլաշըր։ Ֆագաթ Ալէմանիանըն 30 սէնէ զարֆընտա գազանտըղը ֆէվգէլատէ թէրագգըյաթը հագգընտա միւքէմմէլ պիր ֆիքր հասըլ իթմէք լազըմ կէլինճէ, թիճարէթը պահրիյէսինէ կէօզ աթմագ քիֆայէթ իտէր։

Ալէմանիա վաբօրլարընըն մըգտարը պու կիւն Ֆրանսանընքիլէրէ նիսպէթլէ 100տէ 30 րաատէսինտէ ֆազլա տըր. Հալպուքի, 5-6 սէնէտէն պէրու ինշաաթը պահրիյէճէ հասըլ օլան թէրագգը տահա 3 սէնէ այնը հալտէ տէվամ իտէճէք օլուրսա՝ միւտաէֆէլը սէգքիւրէ նիհայէթինտէ Ալէմանիա վաբօրլարընըն Ինկիլթէրա տէրէճէսինէ էրիշէճէք տիր։

Ցիւնեանըն էն պէօյիւք վաբօր գումբանեալարը օլմագ չէրէֆի պու կիւն Համպուրկ-Ամէրիգա վէ Նօրտ-Վօյչէր-Լօյտ նամ իքի Ալէմանիա գումբանեասընա [illegible] էյլէմիշ տիր։ Պունլարտան պիրինճիսի 75 պէօյիւք վաբօրլարըյլա կէչէն սէնէ 365 սէֆէր իճրա իթմիչ էրէք, 75,000 եօլճու վէ 2½ միլեօն մէթր միքեապ էչեա նագլ էյլէմիչ տիր։ Մունթէհա Շարգ սէֆէրլէրի իքի գաթ արթմըշ. Նօյչէ Լէվանթ Լին գումպանեասընըն 4 սէնէ էվվէլ իւլընըզ 4 վաբօրը պուլընըր իքէն, պու սէնէ վաբօրլարըն մըգտարը 18է պալիղ օլմուշ տըր։

Կէչէնտէ իճրա սէֆէրէ պաշլայան Կայզէր Վիլհէլմ տէր Կրօսէ վաբօրըն 5 կիւն 22 սաաթ 38 տագիգատա Էվրոբատան Ամէրիգայա [illegible] ումուրընտան, Վօլքէն նամ ինշաաթ գումպանեասը պու քէրրէ 685 այագ ուզունլուղընտա, 23,000 թօնիլաթօ ճէսամէթինտէ, 23,000 պէկիր գուվվէթինտէ մաքինալարը հավի օլմագ վէ սաաթտա 23 միլ սէրաթ իլէ [illegible] իւզրէ Ցէօյչլանտ նամընտա տիկէր պէօյիւք պիր վաբօր տահա խազըրլամագտա տըր։

Ինշաաթ ֆապրիգալարընըն մըգտարը ինշաաթը սէնէտէն սէնէյէ արթմագտա օլտուղընտան, էրպապը վուգուֆը բէք տօղըրու օլարագ [illegible] պիր գաչ սէնէ սօնրա գուվվէթի պահրիյէճէ Ալէմանիա՝ Ինկիլթէրայա իքինճի օլմուշ օլաճագ տըր։

Իշթէ չու վէրիլէն մալումաթ՝ նազարը մուհաքէմէտէ խուլասա իտիլէճէք օլուրսա, Ալէմանիանըն Ինկիլթէրա իլէ միւսթագպէլէն պիր հարպ իճրա իթտէճէկի իհթիմալինտէն [illegible] պիր իքի սէնէյէ գատար Ինկիլթէրա տէրէճէսինէ պուլաճագ օլան սէֆայինը թիճարիյէսինին մուհաֆազասընը թէէմին մագսատիյլէ տոնանմասընը չիմտիտէն արթըրմագ լիւզումընը հըսս իթմէքտէ օլտուղը թէմէյեան իտէր։

)(237)(

ՄԱՐԿԸՐԻԹԻՆ ԳԸՉԸ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Օտա՞ մը արատընըզ։

—Խայըր, Մատամ, քիրաճըլարընըզտան պիրիսինի կէօրմէք իսթէր իտիմ։

—Ատը նէ՞։

—Օսգար Լօօս։

—Օսգար Լօօ՞ս մը.... օ պուրատան չըգտը։

Բօլ Լանթիէյի պիր թէլաշ վէ խէլէճան տըր ալտը։

—Նէրէյէ կիթտիյինի պիլի՞յօրմըսընըզ։

—Պիլիրիմ, լաքին կիթտիյի հէր բէք խազըն տէյիլ տիր, պիլմիչ օլասընըզ։

—Ուզագլըղընտա պէխս եօգ, ճիհանըն օ պիր ուճունտա տախի օլսա պուլուպ կէօրիւշմէլիյիմ։

—Օ գատար ուզագտա տէյիլ, Ժէմլիքէթինէ կիթտի։

—Պէլճիգայա՞ մը։

—Էվվէթ, Անվէրսէ։

—Ատրէսինի պիլի՞րմիսինիզ։

—Խալմըշըմ, պուրատա իքէն պազը մէքթուպլար պէքլէյօր իտի. պունլարը կէօնտէրէյիմ տէյի ատրէսինի խազըրլըյօրտու, տուրըրըզ տա պուլունայըմ.—տէյէրէք օթէլի գարը ռաֆըն պիրինտէն խագըը բիս պիր տէֆթէր էնտիրիփ, արասընտաքի քեաղըտլարըն իչինտէ արամաղա պաշլատը։

Պիրազ սօնրա.—Իշթէ պուլտում.—տէտի։ Բօլ ատրէսի տէֆթէրինէ գայտ իթթի վէ քեաղըտը բարչաալընը պիր պէշ Ֆրանգլըգ իլէ գարըյա վէրիփ.—Պու գատարը պանա քեաֆի տիր.—տէտի։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ։ Օսգար Լօօսը կէօրիւրսէն պէնիմ թարաֆըմտան տա սէլամ սէօյլէ, էյի պիր ատամ իտի. զանն իտէրիմ քի, ուֆագ պիր միրաս էտմիչ.—տէտի։

Օսգարըն խէմիչ օլտըղը միրասըն նէ ճինս չէյ օլտուղընը Բօլ անլատը. Օթէլտէն չըգըպ տօղրու էվէ կէլտի։

Ժիւլ.—Նէ՞ խապէր, պազալըմ։

—Խէրսէզ պուլընտը։

—Կէօրտի՞ւն մի։

—Խայըր։

—Նի՞չին։

—Բարիզտէ տէյիլ, օնուն իչին։ Շըմէնտըֆէրտէն թարտ իտիլմիչ, մէմլէքէթի օլան Անվէրսէ կիթմիչ. լաքին կիտիպ պուլաճաղըմ...

—Անվէրսէ՞ մի կիտէճէքսին։

—Շիւպհէ՞ մի վար։

—Ատրէսինի պուլտո՞ն մը։

—Ալտըմ։ Իսապէթ քի հըգտըղը օթէլէ ատրէսինի պըրագմըշ, պու ագշամ կիտիյօր Բէնէյէ քէյֆիյէթի հիքեայէ իտէճէյիմ վէ խարըն սապահ տա Պէլճիգայա կիտիյօրում։

Ժիրգա.—Այն օլսուն, սատագաթ տա օլուր իսէ պէօյլէ օլմալը, պաչգալարընտա պու սէօզ վար. լաքին Բօլ ֆիքրին տէ իսապէթ իտիյօր, տէմէք քի պունըն տուքքեանտան չըգմասընը կէօզլէյէճէկիմ, էօյլէ՞ մի։

—Սէն խալընըզ կիթմէյիսին. զիրա սէօյլէյէճէկիմ չէյլէր սօզագտա սէօյլէնմէզ, սիզի սօզաղըն քէօշէսինտէ պէքլէրիզ, հէր պէրապէր Բընէյի տէ կէօրէրիզ։

—Բէք ալէա, սաաթ ալթըտա էմէյիմիզի էտէրիզ, տօղուճա չէյրէք գալարագ պէն կիտէր Մատամ Լօրէնին տուքքեանը ճիվարընտա տօլաշըրըմ։

* *

Լէօրսօ Լանթիէ՝ Գասթիյլ մէյտանընտաքի սթասիօնտան Վէնսէնէ կիթմէք իւզրէ պիր շըմէնտըֆէր պիլէթի ալմըշ օլտուղը մալում տըր. պիրինճի մէվգը վակօնլարտան պիրիսինէ կիրտիքտէն սօնրա ճէպինտէն պիր իլան կազէթէսի չըգարտը վէ Բարիզ ճիվարընտա քիրալըգ օլան խանէլէրէ տաիր իլանաթը թէտգիգ իթտի։

Արայա արայա Գրէթէյլտէ պիր գաչ տէօշէլի քիրալըգ քէօշքլէր պուլունտուղընը վէ մալումաթ ալմագ իւզրէ լօգանթաճը Մ. Գօտիյէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլտիյինէ տաիր պիր իլան կէօրտիւ։ (Տէվամը)

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

Ցէ—Ն ոգլու՛ հէւէն Բէւէւլուֆ

Լօնտրա 28 մարտ.— Պու կիւնքի Թարիխլի Լուրէնծօ Մարքէզաէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Պօէր ասաքիրինին պաշ գօմանտանը ժէնէրալ Ժուպէր՝ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Բրէթօրիա 28 մարտ.—Ժէնէրալ Ժուպէր աւին պիր միյաժ խասթալըղընտան վէֆաթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 28 մարտ.— Ժէնէրալ Ժուպէրին խասթալըղտան վէֆաթ իթտիկի՝ Աժանս Բիւթէր Թարաֆընտան խապէր վէրիլիյօր։

Ժէնէրալ Ժուպէրին վէֆաթ իթտիկի Թէնաղգուդ իթմիշ տիր։ Պօէր պաշ գօմանտանը՝ մէյտանտան պիր չիրբէնչէ չըգարարագ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Թրանսվաալ օրտուսընըն պաշ գօմանտանլըղընը բէհօը ճիւմհուր Մ. Գրիւկէր տէրէօհտէ իթմիշ տիր։

Պօէրլէր՝ Պիկկարայէրկ մէվգըլարընը Թէրք իտէրէք, Տրաքէնսպէրկ կէչիտլէրինէ տօղրու գըվրըլմըշլար տըր։

Բարիզ 28 մարտ.—Սուազիլանտտա գըրըշըգլըգլար զուհուր իթմիշ օլտըղը խապէր վէրիլիյօր։

Գրունսթատ 27 մարտ.— Պօէր ժէնէրալլարը Օլիվիէ իլէ Կրօպլէր՝ Եէգտիկէրլէրլէ պիրլէշմիշլէր տիր։

Մագէրու 27 մարտ.— Ինկիլիզ ասաքիրինին բիւճումթընտան սօնրա Պօէրլէր՝ Լէտիպրանտը էէնիտէնիչղալ իթմիշլէր տիր։ Պունլար՝ Թապանչունըն չըմալը չարգիսինտէ Լէտիպրանտտան Վինպուրկա կիտէն եօլ իւզէրինտէ Բոժպէրկ վէ Մօտտէրբօրֆ հէվալիսինտէ քեարին մէթին խաթ իւնկէյտիւտար էլէ կէչիրմիշլէր տիր։ Զանն օլընտըղընա կէօրէ, տուշմանըն Գրունսթատտա տօղրու բիւճումթը գաթ օլունմըշ տըր։ Պիր մուհարէպէ վուգուը մուհաքգագ տըր։

Ֆօրքսմիթ 27 մարտ.— Ժէնէրալ Գիէմանձըն ասքէր գօլը Ֆօրքսմիթ իլէ Եակէրսֆօնթէյնը զապթ ու իշղալ իթմիշ տիր։ (Պու իքի մահալ՝ Նօրուալս Բօնթտան պիր Թարաֆտան Բլումֆօնթէյն գուրպինտէ Եագօպստալա վէ տիկէր Թարաֆտան Պլէօմֆօնթէյնա կէօթիւրէն եօլըն օրթա եէրինտէ պուլունմագտըրլար։)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Ալէմանեանըն Րէյխսթագ մէճլիսի՝ էվվէլքի կիւն մալիյէ գանունընը գապուլ իթմիշ տիր։

Մէճլիսը մէզքիւր պիր տահա ալաֆըր. ապրիլ 24տէ ագտը իճթիմա իտէճէք տիր։

——

Պէլկրատտաքի Մուլէ Նօվին նամ կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, «Պէօկրատսգա Զատրօնկա» նամ մուէսսէսաթը մալիյէնին մէճլիսը խարէճի՝ րատիգալ ֆըրգասընա մէնսուպ վիւքէլաի սապըգատան միւտիրը սապըգ Մ. Թավչանօվիչին եաբըղըղը գալպ քեաղըտլարը մէյտանա չըգարմըշ տըր։ Պու գալպլարըն 40000 ֆրանգ գատար օլտըղը խապէր վէրիլիյօր։

——

Ալէմանիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ տը Պիւլօվ՝ Եունանիսթան ասքէրինի Թէնսիգ վէ Թանզիմ իչին մէմլէքէթը մէզքիւրէյէ Ալէման զապըթանը կէօնտէրիլէճէկինի Մէճլիսը մէպուսանտա պէյան էյլէմիշ տիր։

——

Ինկիլթէրանըն սէֆարէթի Փըրգասընա մէնսուպ սապըգ բէհօը վիւքէլա լօրտ Րօզպէրինին ախիրէն Պէրլինէ էէթիշտիկինի Նիւ-Եօրգ Հէրըլտ կազէթասը եազըյօր։

——

Պաթումտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Պաթում-Պաքու չըմէնտիֆէր խաթթը պօյունճա Պաթումա գատար կազ աքըթմագ իչին աթէշլէնմէքտէ օլան պօրուլար իքմալ իտիլմիշ տիր։ Պու պօրուլար վասըթասըլա սէնէվի 60 միլիոն բութ կազ սաւքիլէ էնտիրիլէճէք տիր։

[Սինկէր ալըչը մաքինասընըն իլանը իչին սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա]։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրաի Տէվլէթ Մուլքիյէ Թէմիզ տայիրէսի Շուրայի մէզքիւրէ մագամաթը գալէմի սէր խալիֆէսի սաատ. Մուսթաֆա պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ, գալէմի մէզքիւր սէր խալիֆէլիկի՝ տայիրէի մէզքիւրէ Միւֆէդի վէ Միւֆէթթիշ միւտիրի սաատ. Բէրթէվ պէյ էֆ.յէ. Միւֆէթթիշ Ահմէտ վէ Ֆիրնիսթ միւտիրիյէթի՝ Շուրայի Տէվլէթ գալէմի միւմէյյիզը սանիսի իզզ. Քեազիմ պէյ էֆ.յէ, գալէմի մէզքիւր սէր խալիֆէ մուավինլիկի՝ Շուրայի Տէվլէթ գալէմի միւմէյյիզը էվվէլի սաատ. Մէտհի էֆ.յէ, գալէմի մէզքիւր միւմէյյիզը էվվէլլիկի՝ Միւլքիյէ տայիրէսի մուավինլէրինտէն իզզ. համի Մէհմէտ Մէտհի պէյէ Թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

* *

Իտարէի Մախսուսէնին Պէյրութ աճէնթէսի վէ Գահիրէ Թահսիլ մէմուրը սաատ. Ապտիւր Րահման բաշչավուշ Թէրֆիէն միւմիւմրանլըղ (բաշլըղ). Սիճիլ իտարէսի միւտիրի մուավինի սաատ. Նուրի պէյէ Թէրֆիէն ուլէա սընըֆը սանիսի, վէ գօմիսիօն գալէմի միւմէյյիզի իզզ. Խասա պէյէ, վէ Շիրքէթը Խայրիյէ գարու քէթխուտասը Իզզէթ էֆ.յէ, վէ Թօրխանէի Ամիրէ էզնիյէ գօմիսիօնը պաշ քեաթիպի Մէհմէտ էֆ.յէ Թէրֆիէն սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի, վէ գօմիսիօնը մէզքիւր պիրինճի սընըֆ խուլաֆասընտան Հաֆըզ Շիւքրի էֆ.յէ, վէ Սիճիլ իտարէսի գօմիսիօն զապթ քեաթիպի Սալահէտտին, վէ սանտըգ էմինի Մէհմէտ Պէհաէտտին, վէ գալէմի մէզքիւր խուլաֆասընտան Նէճէթ պէյլէրէ, վէ Նուֆուս իտարէսի ումումիյէսինէ մէմուր տէվաիրը բէսամյէ պէօլիւկի միւբէթթէղաթընտան սէր գօմիսէր Շէմսի պէյէ Թէրֆիէն սանիյէ սընըֆը սանիսի, վէ Հանըմլար վէ չէվուգլար մախսուս կաըմիւլսուս մուհարրիրլէրինտէն բիֆ. Զէգէրիա Մազլում պէյէ սալիսէ րիւթպէլէրի Թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Ճէմիյէթը Րուսումիյէ ազասընտան սաատ. Շէվգի պէյ էֆ.յէ 2նճի Օսմանի, վէ Էնգարէ վիլայէթի խազինէ մուհասիպի մէմուրը սաատ. Սիւլէյման Ֆաիգ էֆ. հազրէթլէրինէ 2նճի, վէ Էտիրնէ րուսումաթ նէզարէթի մահրէմաթ պաշ քեաթիպի Շէֆիգ էֆ.յէ 4իւնճի րիւթպէլէրտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Գարատաղ բրէնսի հազրէթլէրի Թարաֆընտան տամատը հազրէթը Շէհրիյարի աթուֆ. Նուրէտտին վէ Թէմալէտտին վէ Խալիտ բաշալար իլէ գուրէնաի հազրէթը Շէհրիյարիտէն Էմին վէ Մալիքն Հիւմայունը Միւլիւքեանէ քեաթիպլէրինտէն Ալի Ճէվատ վէ սաատ. Մէհմէտ Ճէվատ վէ գուրէնաի հազրէթը Շէհրիյարիտէն Ֆաիգ պէյ էֆ.լէրէ վէ Գահըր Սէֆիտ պօղազը մուհաֆըզը վէքիւլէրի ֆէրիգ Մազհար վէ Ապտիւր Րահման վէ սէր Թիւֆէնկիի հազրէթը Շէհրիյարի Թահիր բաշալար հազրաթընա 1ինճի, վէ եավէրանը հազրէթը Շէհրիյարիտէն ֆէրիգ սաատ. Մէհմէտ բաշա իլէ սէր քիլարիի հազրէթը Շէհրիյարի Օսման պէյ էֆ. վէ Զանագգալէ միւթէսարրըֆը Ճէմիլ բաշա հազրաթընա վէ Զանագգալէտէ միրլիվա Շաքիր բաշայա վէ եավէրանը հազրէթը Շէհրիյարիտէն միրալայ իզզ. Մէհմէտ Ալի վէ Շէվքէթ պէյլէրէ 2նճի րիւթպէտէն վէրիլէն Տանիլօ նիշանընըն, Ֆրանսա տէվլէթը ֆախիմէսի Թարաֆընտան Օրման վէ Մէատին վէ Զիրաաթ նազըրը տէվլ. Սէլիմ Մէլհամէ բաշա հազրէթլէրինէ 2նճի րիւթպէտէն վէրիլէն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն միւշար վէ մումաիլէյհիմ Թարաֆլարընտան գապուլ, վէ լէտէլիճաբ Թագըլմասընա միւսաատէի Սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի շայան պույուրուլմուշ տըր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՍՄՈՒՄԻՑԷ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Շարգ չըմէնտիֆէր Թահվիլաթընըն 181ինճի գուբասը մարտըն 18ինճի (31 մարտ 1900) կիւնիւ էօյլէտէն վագթը Տույունը Ումումիյէ տաիրէսինտէ Օսմանլը Պանգասը մուրախխասը վէ ալէնի սուրէթտէ քէշիտէ օլունաճաղը իլան օլունուր։

9/22 մարտ 1900 3—3

Տէրսաատէթ

ՄԻՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՆԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Բիւզանդ Թերթին Ցրդ. Թուոյն մէջ, գաւառական կարեւոր կեդրոնի ուսուցչի մը կողմանէ վերը յիշուած «Ի՞նչպէս պիտի կրնանք հայութիւնը» վերնագրին տակ — մեր դպրոցներուն դասաւանդութիւնը — մեր ընդհանուր դպրոցներու մէջ միօրինակութեան վերածելու համար յղացած գաղափարը, կամ բրած առաջարկութիւնը, այս անգամ Սուրհանդակ գովելի Թերթին 300 Թուոյն մէջ Զմիւռնիոյ երաժշտապետ Պ. Լեւոն Չիլինկիրեանի կողմանէ «Եկեղեցական Երգեցողութիւն» վերնագրով ըրած առաջարկութեան ճիշդ նմանութիւն ունենալը ստուգիւ զարմանքը կը շարժէ մարդուն։ Որովհետեւ երկուքն ալ թէեւ զատ զատ հրցեւըրու վրայ, բայց միեւնոյն ժամանակի մէջ և միեւնոյն զգացումէ մղուած եւ միեւնոյն նպատակի ալ կը ծառայեն, այնպէս որ թէ «Եկեղեցական երգեցողութիւն» և թէ «Դպրոցական դասաւանդութիւն» ակիզբէն ի վեր տարտամ և անորոշ վիճակ մ'ունենալով՝ թէեւ յայս մասին շատ այլխառութիւն թափուած՝ բայց դժբաղդաբար մինչեւ ցարդ դարմանը չէ գտնուած և այսպէս ընդհանուր տգեղութեան աւիթ տուած ըլլալը ակներեւ է և կասկած չվերցուներ այսօր։

Այս երկու կարեւոր ու կենսական խնդիրներու վրայ խօսելէ առաջ մէջ կը բերեմ նախ Եւրոպական «Դասաւանդութեան և Երգեցողութեան» օրէնքն ու ընթացքը, որոց հետ բաղդատելով մերինը, կրնամք այնուհետեւ գաղափար մը կազմելով տեսնել ակներեւ անոնց և մեր ընթացքը թէ ո՞րն է լաւն կամ ո՞րն է յարին։

Եւրոպացի ուսուցիչներ և երգեցիկ խումբեր (թէ եկեղեցական և թէ արտաքին) իրենց ձեռքն ունենալով առաջուց պատրաստուած որոշ ծրագիրներ —աղէկ թէ գէշ— «միմիայն» այդ օրինաց կամ ծրագրին հետեւիլ սորված են և այնպէս ալ կը դասաւանդեն ուսանողաց առանց ժամավաճառ լինելու և ոչ ալ կը յոգնին ծրագիր պատրաստելու։ Նոյնպէս երգեցիկ խումբը պատրաստ ունենալով ձեռքերնին ձայնագրեալ մատեանք կամ տետրակներ, հանգիստ և անխլատ անոնց հետեւիլը գիտեն՝ ուզէ երկու հոգի լինի այն, ուզէ 102 հոգի, միեւնոյն եղանակաւ, մէկ բերան, միատեղ սկսելով, միասին վերջացնելով երգելն ալ լաւ սորված են։ Ահա՛ միօրինակութիւնը, ահա՛ օրէնքը, և այս է Ներդաշնակութիւնը»։

Արդ, այս միօրինակութեամբ, այս օրէնքով՝ ուր որ երթաս, ուսման ծրագիրը մէկ է, «Երգեցողութեան օրէնքը» մի է։ Եւ այս օրէնքը կամ ծրագիրը կը գործածուի ամբողջ Տէրութեան մէկ ծայրէն միւսը բոլոր դպրոցներուն մէջ, նոյնպէս բոլոր եկեղեցիներու մէջ՝ Նահանգին, քաղաքին, գիւղին և բոլոր աւաններուն մէջ։

Ուրեմն թող ներուի մեզ ըսել թէ, մենք թէեւ շատ օրինաւոր և շատ համոզիչ խօսքեր ու առաջարկութիւններ կրնանք բարեկարգութեան մասին, բայց գործողութեան գալով՝ բոլորովին անկարող ըլլալնիս ցոյց կուտանք դժբաղդաբար շատ անգամ։ Շատ գործուոր փաստեր կը բերենք համոզիչ առանց սակայն գործ մը արդիւնք մը յառաջ բերելու։ Ըստ մ հաստատելու համար սա միայն կը բաւէ որ 25-30 տարուան ամբողջ լրագիրները աչքէ անցունենք և պիտի տեսնենք Ուսումնական Խորհրդոյ ըրած անհամանում նիստերը, նոր ընդհանուր ծրագրի մը պատրաստութիւնները, որոշումները, հուսկ ուրեմն վճիռները՝ ց'արդ անգործադրելի, սակայն ցաւ ի սիրտ կը տեսնեմք այսօր որ քառորդ դար մը անցած է եւ դեռ հաստատ գործադրելի «ծրագիր» մը մէջտեղ չէ ելած, որոյ վրայ կրեց վերջապէս ներկայ սերունդը։ Ի՛նչ դասատուները դատապարտուած են (ամեն անգամ որ պաշտօնի հրաւիրուին) ամիս մը կամ աւելի չարաչար ալխատիլ ծրագիր մը մէջտեղ բերելու և ամիսներով ալ այդ ծրագրին պատրաստել աշակերտները, և այսպէս տարուան կէսը կերթայ պարապի, որով թէ իրենք (ուսուցիչք) ապարդիւն կը մնան և թէ աշակերտք բան մը չ՚սորված տարին կը բոլորեն։ Ասոր հետեւութիւնը յայտնի է. դասատուն կը հրաժարեցուի իբրեւ անպէտ կամ ագէտ, աշակերտն ալ նոր դասատուին և նոր ծրագրին կըսպասէ որ բան մը սորվի։ Մե՞ղք դասատուներուն, բայց հազար մե՞ղք աշակերտներուն որ զոհ կերթան մեր անտարբերութեան և ծուլութեան։ Փա՛ռք Աստուծոյ, ուրախ ենք որ այս անգամ ներկայ Ուսումն. Խորհուրդը վճռեր է վերջնական ծրագիր մը, ազօթենք որ այդ ծրագիրը վերջնապէս գործադրութեան դրուի, որով թէ դասատուք և թէ ուսանողք ազատին այս մահացուցիչ վիճակէն։

Գալով Եկեղեցական երգեցողութեան որ նոյնպէս որոշ ծրագիր մը չունենալով, քմահաճոյից ծառայելէն ի զատ ուրիշ օգուտ մը չունի. այնպէս որ որչափ երաժիշտ դասատու, այնչափ տարբեր եղանակ, որչափ եկեղեցի, այնչափ տարբեր տարբեր երգեցողութիւններ։ Այս եկեղեցիին մէջ ծանր երգել, միւսին մէջ՝ յորդոր, մէկ ուրիշին մէջ կրճատել...։

Անտարակոյս, այսպիսի այլանդակութեանց և Բաբելոնեան խառնակութեանց վերջ մը տալու համար է որ Պ. Լեւոն կը հրաւիրէ ու կը պնդէ միանգամայն թէ կրօն. Ժողովոյ Ս. Հայրերուն (որոց աւագ պարտականութիւնն է) և թէ Երաժիշտ կարողագոյն դասատուներուն որ այլ եւս բարեհաճին այս կարեւոր խնդիրը միանգամ ընդ միշտ լուծելու համար մասնախումբ մը կազմել, և ամենքը միասին մեր նախնեաց բոլոր սքանչելի և աղու երգեցողութիւններն սրբագրելէ և կրօն. ժողովին վաւերացնել տալէ յետոյ՝ տպագրելով հրապարակ հանեն և պաշտօնական մարմնոյ կողմանէ սահմանել տան բոլոր եկեղեցիներուն մէջ միեւնոյն եղանակաւ երգելը, որով միանգամ ընդ միշտ այս անլուծանելի կարծուած խնդիրը վերջապէս կը լուծուի կը վերջանայ, և այսպէս թէ ժողովուրդին գանգատները վերջ կ'առնեն և թէ պաշտօնական մարմինն ալ մեծ բեռէ մը ազատ լինելով հանգիստ կըլլայ մշանջենապէս։

Թէ ինչ որ խօսեցայ երգեցողութեան համար, միեւնոյն դիտողութիւնն ունիմ նաեւ Հայ. դասաւանդութեան մասին համամիտ լինելով այն յարգոյ ուսուցչին որ կ'առաջարկէ «միօրինակութիւն»։ Այս խնդիրն ալ սակայն Ուսումն. Խորհրդոյ բարեացակամ անդամոց ուղղադրութեան կը թողումք որոնց այնպէս պիտի աշխատին արդիւնաւորութեան վերջացնել։

Գոբբէլ +Ն. Աւաւաքեան՝ Պրուսայի

7 մարտ 1900

Իզմիր

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Ուսումն. Խորհուրդ Թարաֆընտան Թաղական Խորհուրդլարա կէօնտէրիլէն Շրջաբերականըն սուրէթի տիր։

Ուսումնական Խորհուրդս այսու շրջաբերականաւ կը հրաւիրէ Մայրաքաղաքիս Թաղական Խորհուրդներն ու Հոգաբարձութիւնները որ հաճին իրենց խնամոց յանձնուած ազգային երկսեռ վարժարանաց Ներքին Տնօրէններու, և եթէ չունին, Աւագ Ուսուցիչներու անուանքն ի պաշտօնէ հաղորդել Խորհրդոյս ի հաստատութիւն, մինչեւ յառաջիկայ Մայիս 1, և այսպիսեաւ զերծ մնալ օրինական պատասխանատուութենէ։

Ի դիմաց Ազգ. Կեդր. Վարչութեան
Ուսումնական Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. Գ. Բէրէխտեան Տօքթ. Վ. Թորգոմեան

16 Մարտ 1900
Պատրիարքարան Հայոց
Կ. Պոլիս

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ վախճ. Պ. Կարապետ Եղեանց Բեթխերսուրկէն (100) հարիւր Ֆրանք յուղարկած է Հիւանդանոցիս, փոխան ծաղկեպսակի իր [illegible] յուղարկաւորութեան հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Նուրեանի, ողբացեալ [illegible]ին պատուարժան խնամակալութիւն Սանասարեան Վարժարանի։

Կ. Պոլիս 16 մարտ. 1900 (Կնք)

* *

Հանգուցեալ այրի Տիկին Թագուհի Գ. Ներսէսեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի [illegible] նուիրատուութիւններ ըրւ եղած են Հիւանդանոցիս։

Խուրէն էֆէնտի Զրաճեան 216 ղշ., Գրիգոր էֆ. Զօհրապ, Գէորգ էֆ. Մանուկեան և Ցակոբ էֆ. Պալեան 108ական ղշ.։

Կ. Պոլիս 16 մարտ 1900 (Կնք)

ՊԻՐ ՖԱՄԻԼԵԱՆԸՆ ՍԱԱՏԷԹԻ

Ֆիլհագիգա էկէր պու ֆամիլեանըն Թանըլանլար գանաաթ հասըլ իթմէմիշլէր իսէ, չօգ ինսանը օլմալը տըրլար, զիրա խալըգըն պիր խանէ տէրունինտէ պիրպիրինէ մուհապպէթ կէլէն օ գադար վագասալար՝ էն զիյատէ իհթիրամ օլմայանլարը պիլէ իգնա իտէրլէր։ Հալը քէյֆիյէթ պէրվէճհը աթի տիր. Ֆրանսատա Վալէ Նահիյէսինտէ Սէն-Լէօգ Անիվիլէտէ Մ. Բրէա նամըն Զիւֆէրէյ՝ իւչ սէնէ մէշագգաթլը վէ իւմիտսիզ պիր էօմր կէչիրմիշ իտի. Թէտրիճէն ֆէնալաշան գանսըզլըգ խասթալըղը մէրգումըն վիւճուտունը խարապ իթմէքտէ օլուպ, չալըշմագտան Թէքմիլ չէքիլմէկէ անը մէճպուր իթմիշ իտի. Պու

խասթալըղըն Թէքմիլ էմարէլէրի՝ օնտա մէվճուտ իտի. Պաշ աղրըսը, չէտիտ խունսանճըլար, ագլ տէօնմէլէրի, ումումի տէրմանսըզլըգ, իշթահսըզլըգ, ույգուսըզլըգ, գասավէթ, մէլանքօլիա, պունլար հէր օլուր. Գանսըզլըգ խասթալըղընա տուչար օլանլար հէր պիր Թարզտա մուզտարիպ օլուրլար. սէպէպ չու տըր քի, գան տամարլարընտա ճէվլան իտէր վէ ճէսէտի գատար կէօթիւրէպիլէն պիլճիւմլէ խասթալըգլարա գարշը աչար. Գան գայպ իտէրէ՝ սայէր պիր չօգ իլլէթլէրէ սէպէպ օլուր. մէսէլա, սըղըր (րիւմաթիզմ), Նէօրալժինի, սընիր խասթալըգլարը, Եէրգան վէ գատընտա ումումի տէրմանսըզլըգ, չօճուգլարտա մախսուս քէմիք խասթալըղը։ Էկէր Մ. Բրէա Զիւֆէրէյին իպրէթինէ իմթիսալ օլունըր իսէ, գուվվէթլի պիր իլաճ օ խասթալըղը սէրիան տէֆ իտէր։ Մ. Բրէա Զիւֆէրէյ եալընըզ քէնտիսի իչին տէյիլ, քէնտի իքի էվլատլարը իչին տէ Բինգ հապլարընը գուլլանմըշ տըր։

Մէրգում՝ պէրվէճհը աթի եազմըշ տըր.

«Իւչ սէնէտէն պէրու պիր գանսըզլըգ խասթալըղընա տուչար օլմուշ իտիմ. պու խասթալըգ օ գատար իլէրլէմիշ իտի քի, գուվվէթիմ թէմամէն թիւքէնմիշ օլտուղունտան, չալըշամադըղըմ կէրի տուրմագա մէճպուր օլմուշ իտիմ։ Արթըգ նէ իշթահըմ վար իտի, նէ ույգու ույույօր իտիմ. միւթէմատիյէն մուզտարիպ իտիմ. չօճուգլարըմ Թէքսարիֆ հալիմ պու մէրքէզտէ իքէն, օ գատար սէօյլէնմէքտէ օլան Բինգ հապլարընը ալմագա գարար վէրտիմ. Պունըն իւզէրինէ հալիմ խայլիյէտէն խայլի պաշգալաշտը, չաբուճագ այագա գալգտըմ վէ չալըշմագա պաշլատըմ. Տէմիրճիլիք իտէն 17 եաշընտա էվլատըմ ժան տախի պէնիմ կիպի գանսըզլըղա տուչար օլտուղընտան, Թէրմանսըզլըղընա մէպնի չըրագլըղը բըրագմագա մէճպուր օլմուշ իտի. Օ տախի Թէքմիլ խուրտէլէնմիշ իտի. Պու սէպէպտէն անա տախի Բինգ հապլարընը ալտըրտըմ. Թամ տէրմանըն պէրէճէլէրինէ կէլէն մէզքիւր հապլարընը միւճէրրէպ օլտուղունտան, մէմնունիյէթլէ պիր տէֆա տահա մէզքիւր հապլարը տէնէտիմ. Հէր իքիմիզ տախի Բինգ հապլարըն իլաճ օլտուղունտան պունլար սայէսինտէ գուվվէթիմիզի գազանտըգ։ Գըզըմ տախի պէնիմ կիպի մուզտարիպ իտի, Բինգ հապլարընը ալարագ սըհհաթ պուլտու։» Պու սէպէպտէն մէզքիւր պէօրէք էճզաճըլարընտա պուլունուր։

Մէքթէպլէր Թըպպիյէտէն Թահսիլին օլունմըշ տըր։

Բինգ հապլարը՝ ալիւթին ճէզա-խանէլէրտէ պուլունուր. պունունլա պէրապէր Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Օսմանլը Պանգասը արգասընտա «Էգօնօմիգ Գօօբէրաթիվ Սօսիէթէ» տէբօսընտա սաթըլըր։ Գութուսը 16, վէ 6 գութուսը 90 ղրշ. տըր։

ԻՒՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՓԱՐԻԶՏԷ ՊԱՆԳ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 15 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՒՔԷՍԻ 1828ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ — 1828 L'UNION DE PARIS — ԷՕՄԻՒՐ ՇԻՒՔԷՍԻ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆրգ. 94 միլ.	Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆգ. 135 միլ.
1896 սէնէսիվարիտաթը » 18 »	Վէրիլէն Թազմինաթ » 90 »
Վէրիլէն Թազմինաթ » 215 »	Սիկուրթաօլընան մէպլղ. » 246 »

Գումբանեանըն Պանգասը՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ.
Թիւրքիա աճէնթէլիկինին միւտիրի՝ ՍԻՄՕՆ ԷՖ. ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ.
Էօմիւր սիկուրթասը շիւպէսի միւտիրի՝ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՏԷՐ ՆԷՐՍԷՍԵԱՆ։
Գալաթատա Օսմանլը Պանգասընըն գարշըսընտա Թահթապրուն խանընտա։

ՇԱՀԻՆ

Մահմուտ Բաշա, Ալեմտար Զօրլու

Ն: 5 վէ 6

Հազըր վէ ըսմարլամա էլպիսէլէր

Եէրլի մալլարտան

ԷՆ ԶԷՆԿԻՆԻ
ԷՆ ԷՀՎԷՆԻ
ԷՆ ՊԷՕՑԻՒԿԻ
ԷՆ ՉՕԳ ՄԻՒՇԹԷՐԻՍԻ

օլան մէզքիւր ՇԱՀԻՆ մաղազասը պուտէֆա սօն մօտայա մուվաֆըգ էն տաչանըգլը վէ խալիս եունտան իմալ օլունան իչլու մէվսիմ էլպիսէլէրի ֆիւրուխթ իթմէքտէ տիր։

Ատէլիյէ մախսուս ինտիգաթ պույուրուլուն, ասըլ Շահին պաշգա եօգ. չիւլէմիզ տէ եօգ։

Ֆիքսը ֆիաթլը։
Թաքսիթ իլէ վէրիլմէզ։

ՊԷՕՑԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՏԻՒՔՔԵԱՆԸ

ՀԱԶԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ Ռ. ՄԱՂԱՔԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

ՍԹԱՄՊՕԼ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄՄԱՄ ԹՕՓԱԼԵԱՆ ԽԱՆ

Նօ. 18, 20, 22, 24.

ՉԱՐՇՈՒՑԻ ՔԷՊԻՐՏԷ ՊՕՏՈՒՐՈՒՄ ԽԱՆԸ Ն: 30

Մաղազամըզտա մէվսիմէ մախսուս քիւլլիյէթլի հազըր էլպիսէ պուլունտըղը կիպի, եօլչու իւզէրինէ տախի միւքէմմէլ էլպիսէ եափըլըր։ Մագսէտիմիզ կէրէք Սթամպօլտա վէ կէրէք Գալաթատա մէվճուտ օլան պիլճիւմլէ մաղազալարտա բէգզայէթ իթմէք օլտուղընտան, գումաշլարըն գէրաֆէթ վէ նէֆասէթ վէ մէթանէթինէ ֆէվգէլատէ իթինա օլունտըղը կիպի, ֆիյաթլար տախի էվրօբա էլպիսէլէրինէ նիսպէթլէ 100տէ 20 տէրէճէտէ էհվէն Թային օլունտըղընը՝ էհալիի քիրամըն կէրէք Թօբալեան խանընտաքի մաղազալարըմըզը վէ կէրէք Զարշուի Քէպիրին Թըմիրի սէպէպիյլէ Պօտուրում խանընտա գըրաչլը օլտուղ, ախիրէն չարշընըն Թամիրի օլմասընտան տօլայը էէնիտէն էյլէտիրիլմիշ Պօտուրում խանընտաքի մաղազալարըմըզը պիր քէրէ Թէշրիֆլէրի իլէ Թաստիգ իտէճէքլէրի պիլիւթթիպաճ տըր։ Գատընլար իչին հէր ճինս ճաքէթ պուլունուր։

Ֆիքսը ֆիաթլը տըր։

Մաղազամըզ բազար կիւնլէրի տախի աչըգ տըր։

ՀԱԶԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա

Հաճօբուլօ խան գարշըսընտա Ն: 20

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ԳԱՄԷՐ

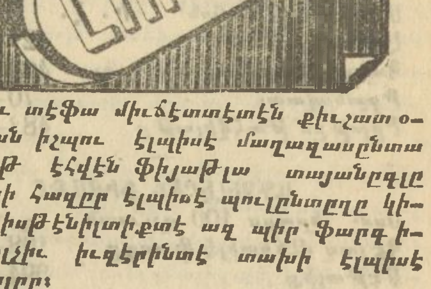

Պու տէֆա միւճէտտէտէն քիւչիւք օլունան իչլու էլպիսէ մաղազասընտա գայէթ էհվէն ֆիյաթլա տայանըգլը էնվաի հազըր էլպիսէ պուլունտըղը կիպի, իթթինալըտէգէտ ալ պիր ֆարգ իլէ եօլչու իւզէրինէ տախի էլպիսէ եափըլըր։

Իչլու մաղազատա ֆիւրուխթ օլունան հազըր էլպիսէլէրին մուխթասար ֆիյաթ ճէտվէլի.

Բէտէնկօթ գօսթիւմի 170տէն 250յէ գատար,

Ճաքէթ գօսթիւմու 90տան 230ա տար,

Բալթօլար 50տէն 230ա գատագա-

Բանթալօն 25տէն 80է գատարը։

ՍԱՉԼԱՐԸՆ ԹԷՏԱՎԻՍԻ

Էյէր սաչլարընըզ րէնկինի ղայպ իտէր, պէյազլանըր, տէօքիւլիւր վէ էյէր սէրթ իսէ պաշլարըըն սիրքէսինտէն (Թէփ) Թահիզ օլուր իսէնիզ, պունլարա չարէ Տօգթ. Այէրին «սաչ գուվվէթի» նամ իլաճը դայէթ միւէսսիր տիր։

«Սէնէլէրտէն պէրու պաշ սիրքէսինտէն Թահիզ իտիմ, վէ պաշըմտան տիւշէն պէօյիւք պէօյիւք սիրքէլէր պէնի բէք Թահիզ իթմէքտէ իտիլէր. պաշըն պաշըմըն գաշընթըսընա Թէհամմիւլ իտէմէզ իտիմ։ Պաշըըճա Թապիպլէրին պիւթիւն իլաճլարընը գուլլանտըմ, ֆագաթ հիչ պիր ֆայտէ կէօրէմէտիմ. Նիհայէթ Տօգթ. Այէրին «սաչ գուվվէթի» նամ իլաճընը գուլլանմաղա պաշլատըմ վէ պիր հաֆթա զարֆընտա ֆայտէսինի հըսս իթտիմ. Իքի հաֆթատան՝ պաշըմ պիր չօճուգ պաշը կիպի քէամիլէն սիրքէտէն Թէմիզլէնտի. Թէշէքիւր, գուվվէթիմիզ Տօգ. Այէրին «սաչ գուվվէթի» նամ իլաճընը՝ պաշ տէրիսի խասթալըղլընտան մուզտարըպ օլանլարա Թավսիյէ իտէրիմ. «Էտվին Նօրստրոմ, Սաքըըը Հարթ Մին։»

ԱՅԷՐԻՆ «ՍԱՉ ԳՈՒՎՎԷԹԻ» ԻԼԱՃԸՆԸ ԳՈՒԼԼԱՆԸՆԸԶ

Հէր էճզախանէտէ սաթըլըր, ֆագաթ պաշլըճա տէբօսը՝ Գալաթատա Օսմանլը Պանգասը սըրասընտա Էգօնօմիք Գօօբէրաթիվ Սօսիէթէ Լիմիթըտ մաղազասը տըր։ 17—3

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 29 մարտ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101—37
Օսմ. էսհամը աչըլըը	22—68
» » գարանթը	22—50
» » » Բ	46—50
» » » Գ	26—50
Օսմանլը Պանգասը	12—87
Մըսըր սալ. մուքթ. Թահվիլատը	104—87
Գալկար խիթիզրասը	86—
Գոնսօլ Բարիզ 3 ալ ֆայտէ	25—45

Բարիզ 29 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	101—27
» » 4½ %	102—90
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	23—20
» » » գարանթը	23—15
Միւթաֆէրրիգա	
Րումէլի շըմէնտօֆէրլէրի	126—25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	316—
» Պանգասը	577—
Գրէտի Լիօնէ	1114—
Բարիզ Պանգասը	1156—
Իթալիա էսհամը	94—20
Ռիօ Թինթօ	486—
Օսմանիյէ	424—70
Տուան Օթօման	509—
Սբանիօլ	73—75
Թրանսվաալ	72—25
Գոնսօլ 3 ալ ֆայտէ	25—19

Վիէննա 29 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	242—80
Րումէլի շըմէնտօֆէրի ֆր.	121—50
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	154—50

Պէրլին 29 մարտ

Րումէլի շըմէնտօֆ. (մարգ)	121—90
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—29
Ռուպլը	216—60

Պրիւքսէլ 29 մարտ

Րումէլի շըմէնտօֆէրի	124—50
Ռանթ Օթօման	2[illegible]—9[illegible]

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եահ. Ում. տիւն մալ. գար.	25—06
» » էն իւքսէք	25—06
» » » էն ալչագ	25—02
Գափանըշ աչըլըշը	25—02
Րումէլի շըմէնտ. ... գափ.	125—
» » էն իւքսէք	125—
» » էն ալչագ	124—37
» » գափանըշ	124—37
Աղչէ ֆարգը	—
Քէրօր ալըշ	—
Հէմվալէսի »	—

ԳԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի ագսիօնը Օս. Լի.	13—0
Միւքէրրէթ Ա.	—62
» Բ.	—43
Թրամվայ	7—10
Ժուխանէ	2—70
Օսմանլը ... Թրամվայ	482—
Աանիլարէ	4—35
Գրէտի ժէնէրալ	2—34
Սօսիէթէ Օթօման Ի. Լ.	0—14
Լօրիօն	129—
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէտ.	406—
Թրանսվաալ	70—35
Բիւթիւմ Թահվիլաթը	482—

ԱՂՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	ղշ. բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—09
Մէթալիք	094—30
Ինկիլիզ լիրասը	110—12
Ֆրանսըզ ալթունը	87—22
Ռուբլ	20—15
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Նարթէօլ գալմէ	8—62

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—15
Բարիզ 3 ալ վատէլի	23—
[illegible]	18—50
Վիէննա չէքի (ֆիօր)	21—93

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միւպայէա օլընաճագ Թիրէսթէ չէքէրիյէ սափօնըն՝ մահը հալը Բումինին 23ինճի բէնշէնպիհ կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկինտէն իթտայա Թալիպ օլանլարըն՝ Թէէմինաթ աքճէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաահըպէն եէվմը մէզգիւրտէ Նիհայէթ սաաթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարէքէյէ հազըր քէլմէլէրի։
14 մարտ 316 3—3

* *

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ պիր սէնէ միւտտէթլէ միւպայէա օլունաճագ չըրա իլէ պիր սէնէլիք մանկալ քէօմիւրիւնին միւնագասասընա պաշլանըլաճաղընտան, վէ մաամըզը, տիւլպէնտ վէ սաիրէնին՝ մահը հալը Բումինին 21ինճի սալը կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկինտէն, իթտայա Թալիպ օլանլարըն՝ Թէէմինաթ աքճէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաահըպէն եէվմը մէզգիւրտէ նիհայէթ սաաթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարէքէյէ հազըր քէլմէլէրի։
14 մարտ 316 3—3

* *

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միւպայէա օլունաճագ հաթապըն գարարը գաթիսի՝ մահը հալը Բումինին 21ինճի սալը կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, իթտայա Թալիպ օլանլարըն՝ Թէէմինաթ աքճէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաահըպէն եէվմը մէզգիւրտէ նիհայէթ սաաթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարէքէյէ հազըր քէլմէլէրի։
15 մարտ 316 3—2

Զատըրճըլար ճատտէսինտէ իքա- բէթլի տիւքքեան՝ գըյմէթը մուխամմէնէսի 14000 ղշ., միւզայէտէ պէտէլի 9600 ղշ.։։

Չարշուի Քէպիրին մէվգիի միւխթէլիֆէսինտէ վագը օլուպ, գօմիսիօնը մախսուսընճա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթը Թէգարրիւր իտէն տիւքքեանլարտան 61 կիւն միւզայէտէ միւտտէթինին խիթամընա մէպնի, սօն բէյտէ գալմըշ օլան պիր աատէտ տիւքքեանըն պէտէլը միւզայէտէսինէ՝ ֆի 12 մարտ սէնէ 316 Թարիխինտէն 2 նիսան սէնէ 316 Թարիխինէ գատար իւչ հաֆթա զարֆընտա 100տէ 5 զամմըն գապուլիյէ օ միւտտէթին տախի խիթամընտա իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունմագ վէ անտէն սօնրա Թէֆվիզ իրատէի սէնիյէսինին Թաստիգինէ գատար տա 100տէ 10 զամմ գապուլ իտիլմէք իւզրէ զուհուր իտէճէք Թալիպլէրին՝ չարշուի մէզքիւրտէ Սօրկուճճը խանընտաքի էմլաք միւնասիպէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ բէյ աքչէլէրինի Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէքի Չարշուի Քէպիր Թամիրաթ գօմիսիօնը սանտըղընա Թէսլիմ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։
12 մարտ 316 6—4

Էվգաֆը մազպութէտէն Թահէտտին վագֆընտան Զիլէտէ վագը համամըն՝ 316 սէնէսինէ մախսուս պիր սէնէլիք իճարը 12000 ղշ. տա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղը՝ Թօգատ Էվգաֆ միւտիրլիկինին իշարընա աթֆէն Սիվաս Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն քէշիտէ գըլընան 11 մարտ 316 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէտէ պէյան վէ իշար օլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը ճարի Բումինին 20ինճի կիւնիւ նէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմին աքչէսինի միւսթաահըպէն Տէրսաատէթճէ Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսինտէ Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ, վէ մահալլինճէ մէճլիս վէ Էվգաֆ իտարէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
15 մարտ 316 3—2

Ցիւ[illegible] աղա վագֆընըն իճարէի վահիտէլի [illegible]արաթընտան Թօրխանէտէ վագը մէզքիւր ճամիի չէրիֆի Թահթընտա [illegible] պիր նումէրօլը տիւքքեանըն իճարէսի՝ Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը հալը Բումինին 23ինճի բէնշէնպիհ կիւնիւնէ տէկին բէյ աքչէլէրինի միւսթաահըպէն Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
15 մարտ 316 5—2

Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայուն խատէմէ վէ սաա[illegible] Թահսիլտարլար իչիւն իմալինէ լիւզում կէօրիւնէն 64 Թագըմ էլպիսէնին պէհէր Թագըմընըն 180 ղշ.լա իմալի Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընա, վէ չէհըը հալը Բումինին 16ընճը բէնշէնպիհ կիւնիւ հէր գաչ բարա վէ 18ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 Թէմինաթ օլուրըր իսէ գապուլ օլունաճաղընտան պինաէն, նըգտանըյա իթա իթմէք վէ չէրաիթինի էօյրէնմէք իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
14 մարտ 316 3—3

Թէգաաիտ տէվլէթը Ալիյէտէն Իսթիլ վէրէսէսի Եօրկօ վէ Պօտօս վէ Տիմիթրի վէ Նիգօլա վէ Թօտօրանըն միւվէրրիսլէրի՝ մէրգումըն հալը հայաթընտա Գումգափուտա Երմէնի քիլիսէսի իթթիսալինտէ սաքինէ գուլլանճը Սինաքէրիմ զէվճէսի Մարիամ գատընըն իւ[illegible] Թիգրաղ էյլէտիկի մէպալիղը մայիւմէ քիւմուզապիլինտէ վէֆատէն ֆէրաղ էյլէտիկի պիր գըթա արսանըն՝ մէզպուրէ իւֆա իտիլմիշ օլտուղը հալտէ ֆէրաղը խատէ իտիլմէմիշ օլտուղընտան պահսիլա, էօհտէլէրինէ իսաաքէ ֆէրաղը հազըրընտա մէզպուրէ Մահ[illegible] Տէրսաատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսինտէ իգամէ էյլէտիքլէրի տավատան տօլայը պէրայ մուհաքէմէ մէզպուրէնին իգամէթկեահը օլմագ իւզրէ Թա[illegible] գըլընան մահալը մէզքիւրէ կէօնտէրիլէն վարագայի տավէթիյէ զահրը[illegible]նա մէզպուրէնին էլէվմ օրատա օլմատըղը՝ Երմէնի քիլիսէսի մուխթարը [illegible] Թարաֆընտան եազըլան չէրհտէն անլաշըլմըշ, վէ միւտտէիյէնը մէզպուրէնին նէրէտէ պուլունտուղը մէճհուլ օլտուղու ղայպ [illegible] գանունիյէ իճ[illegible] Թալիպինտէ պուլընտըղընտան, իգամէթկեահլարը մէճհուլ պուլընան քէ[illegible] տավէթիյէ վարագայի տավէթիյէնին [illegible] Թէպլիղի իլէ պէրայ մուհաքէմէ [illegible] Ուսուլէ Մուհաքէմէ Գանունի 26ընճը մատտէ[illegible] գուգիյէ [illegible] 316 սէնէսի մարտըն 25ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ պիթթային օլ պապտա տավէթիյէ [illegible] Թալիպ գըլընմըշ օլմաղլա, եէվմը մէզգիւրտէ սաաթ 5 գարարըլարընտա մէզպուրէ Մարիամ գատընըն Տէրսաատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսինտէ հազըր պուլունմասը վէ խապաթը վիւճուտ իթմէտիկի վէ վէքիլ կէօնտէրմէտիկի հալտէ մուամէլէի ղըյապիյէ իճրա գըլընաճաղը իլան իտիլիր։
15 մարտ 316

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.տան նագտէն իւֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն Թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիւզզիքր մահլուլաթըն իշպու 1316 սէնէսի մարտըն 13ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն 21ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար սօն միւզայէտէսի իճրա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէնին էօշրիւնէ միւսավի Թէէմին աքչէլէրի իլէ պէրապէր Մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի 3ինճի սէֆա օլարագ իլան օլունըր։

..3750.—Պէշիքթաշտա Պըլըճ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Սալգըմսէօյիւտ սօգագընտա 8 նումէրօլը Թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 գույու վէ 120 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր օտանըն 3 րուպ հիսսէսի. Համզա։

..25000.— Գալաթատա Շահ[illegible] մահալլէսինտէ Ֆէրմէնէճիլէր ճատտէսինտէ 107 նումէրօլը Թէրպիէն 12 ղըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը վէ տէրունինտէ ֆէրմէնէճի կէտիկի միւշթէմիլ գարը վէ չէհրի 120 ղըշ. քիրալը քէարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Շապան։

..3750.—Գասըմ Բաշատա Հաճի Շապան մահալլէսինտէ Ուզուն Եօլ Տէրէ Եօլու ճատտէսինտէ 207 նումէրօլը Թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 120 ղըշ. քիրալը միւթէհամմիլ ախշապ մուգատաէլէ պէրապէր էլէէլ պագգալ տիւքքեանընըն բուպ հիսսէսի. Հասան։

..10250.—Սուլթան Սէլիմտէ Չէպէճի Պաշը մահալլէսինտէ Սուլթան Սէլիմ ճատտէսինտէ 29 նումէրօլը Թէրպիէն 180 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 280 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..13334.—Սուլթան Սէլիմտէ Չէպէճի Պաշը մահալլէսինտէ Սուլթան Սէլիմ ճատտէսինտէ 19 նումէրօլը Թէրպիէն 184 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 430 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..1000.. պէտէլը միւզայէտէսի 1300.— Իւսկիւտարտա Միրախոր մահալլէսինտէ Չըգմազ օտալարտա 6 նումէրօլը տէրունինտէ 1 գույու միւշթէմիլ Թէրպիէն 75 ղըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Շապան։

..8016.—Գասըմ Բաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Սէլ Գույու սօգագընտա 22 նումէրօլը Թէրպիէն 220 ղըրա արսատա մէպնի 160 ղշ. քիրալը պիր պապ քէրէսթէ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 48 սէհիմ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..1500.. պէտէլը միւզայէտէսի 1500.— Գասըմ Բաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Սէլ Գույու[illegible]

..125000.—Սուլթան Պայազիտտէ Սէքպան Պաշը Եագուպ Աղա մահալլէսինտէ Հասան Բաշա գարագօլխանէսի ճատտէսինտէ 104 վէ 106 նումէրօլը, Վէզնէճիլէր ճատտէսինտէ 8 նումէրօլը Թախմինէն 2000 ղըրա արսատա մէպնի 46 գուրնա վէ 10 չամաշըր վէ 4 ճամէքեան համամ վէ 2 սուֆա վէ 1 տէլլագ օտասը վէ 1 քէպիր գույու վէ 1750 ղըրա պաղչէ վէ հաթալ մահալի վէ Թահթընտա պիր պապ տիւքքեան վէ ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ միւլք մա կէտիք չիֆթէ համամըն իթթիսալինտէ պիլա կէտիք տիւքքեանըն բուպ հիսսէլէրի. Հաճի Մահմուտ։

6000.— Գատըրկաթտա Պօսթան Ալի մահալլէսինտէ Մէհմէտ Բաշա եօգուշընտա 40 նումէրօլը Թէրպիէն 40 ղըրա արսատա 3 օտա վէ 1 սուֆայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Համզա։

13000.— Ֆավուտ Բաշատա Էթ Եէմէզ Թէքքէսի սօգագընտա 24 նումէրօլը Թէրպիէն 140 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 140 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ սը ճատտէսինտէ 37 վէ 39 նումէրօլը Թէրպիէն 130 ղըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ չէհրի 100 ղշ. քիրալը տիւքքեան տէրունինտէ միւսթէգարր 2 պապ քէրէսթէճի կէտիկինին 10 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..15000.—Սուլթան Պայազիտտէ Սէքպան Պաշը Եագուպ Աղա մահալլէսինտէ Լալէլի ճատտէսինտէ 16 նումէրօլը Թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 պօտրումը հավի չէհրի 150 ղշ. քիրալը միւթէհամմիլ պիր պապ հէքիմ տիւքքեանը կէտիկինին պիւթիւնի. Նազիֆ։

12000.— Չէյրէքտէ Շահ Չօպան մահալլէսինտէ Ճինլի Օտալըը սօգագընտա 25 նումէրօլը Թէրպիէն 65 ղըրա արսատա մէպնի 3օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 12 ղըրա արալըգ մահալլինի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ։

6000.— Ֆավուտ Բաշատա Գոճա Մուսթաֆա Բաշա ճատտէսինտէ 179 նումէրօլը Թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 50 ղշ. քիրալը միւլք մա կէտիք պիլա հավա պիր պապ պէրպէր տիւքքեանընըն պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ։
պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ։

10000.— Շահզատէ Պաշընտա Էմին Նուրէտտին մահալլէսինտէ Պուրմալը Մէսճիտ սօգագընտա 18 վէ Գօվաճըլար ճատտէսինտէ 88 նումէրօլար իլէ մուրագգամ Թէրպիէն 200 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1177 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէլէրի. Հաճի Մահմուտ։

4375.—Գալաթատա Հաճըյիսա մահալլէսինտէ Թահթա Մինարէ ճատտէսինտէ 185 նումէրօլը Թէրպիէն 52 ղըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 250 ղըրուշ քիրալը պիր պապ հէլվաճը տիւքքեանը կէտիկինին 24 հիսսէ իթիպարըյլա իւչ պուչուգ հիսսէսի. Մուսթաֆա։

3250.— Եէնի Պաղչէտէ Միյմար Սինան մահալլէսինտէ Տիւլկէր Մուսթաֆա Աղա սօգագընտա միւքէրրէր 7 նումէրօլը Թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 160 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Նազիֆ։

5000.— Էտիրնէ Գափուսընտա Խատիչէ Սուլթան մահալլէսինտէ Պիւքիւճիլէր ճատտէսինտէ 63 նումէրօլը Թէրպիէն 280 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 560 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա։

3219.— Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գարապաշ սօգագընտա 57 վէ 59 նումէրօլը Թէրպիէն 49 ղըրա 19 բարմագ արսատա մէպնի պիր աատէտ պարագա գահվէ մահալլիյլէ 46 ղըրա արսանըն սիւլս հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

12000.— Թօբխանէտէ Ֆիրուզ Աղա մահալլէսինտէ Թաշ Մէքթէպ սօգագընտա 5 նումէրօլը Թէրպիէն 90 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 80 ղըրա պաղչէ իլէ 25 ղըրա մաթպախ մահալլինի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Նազիֆ։

4000.—Գասըմ Բաշատա Պէտրէտտին Պէյ մահալլէսինտէ Եէնի Եօլ ճատտէսինտէ 20 վէ 22 նումէրօլը Թէրպիէն 52 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 9 ղըրա պաղչէ իլէ Թահթընտա տիւքքեանը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.տան նագտէն իւֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն Թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիւզզիքր մահլուլաթըն իշպու 1316 սէնէսի մարտըն 13ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն 21ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար սօն միւզայէտէսի իճրա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէնին էօշրիւնէ միւսավի Թէէմին աքչէլէրի իլէ պէրապէր Մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ 6ընճը սէֆա օլարագ իլան օլունըր։

..2000..2000..1300.—Խասքէօյտէ Թօբչուճը մահալլէսինտէ Էլլի Ալթը սօգագընտա 1 նումէրօլը Թէրպիէն 60 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 70 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հիւսնի։

..20000..20000..13000.—Իւսկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ Քիւչիւք Չիֆթէ Գավագ սօգագընտա 81 նումէրօլը Թէրպիէն 200 ղըրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 միւթէրէքք գույու վէ 150 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 2 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..5000..6000..3500.—Սամաթիատա Միրախոր Իլեաս Պէյ մահալլէսինտէ Շէյխան Ցօվհաննէս սօգագընտա 5 նումէրօլը Թէրպիէն 100 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 միւթէրէքք գույու վէ 80 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Էօրիւճիւ Հասան։

..2000..00..2000.— Գումգափուտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ 87 նումէրօլը Թէրպիէն 70 ղըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 20 ղշ. քիրալը ախշապ միւլք մա կէտիք քէրէքճի տիւքքեանընըն 7 հիսսէտէ 1 հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր։

..39062..00..20000.—Չարշուի Քէպիրտէ Մէրճան Աղա մահալլէսինտէ Շահին սօգագընտա 1, 3, 4, 5, 7, 54, 56 նումէրօլարը իլէ մուրագգամ Թէրպիէն 295 ղըրա արսատա մէպնի 17 օտա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 1 պօտրում վէ 40 ղըրա մէյտան մահալի իլէ վէ Թահթընտա 4 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ Քէհրիպարճը խանը տէմէքլէ մաարուֆ պիր պապ խանըն 30 հիսսէտէն 5 հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր։

..20000..14000..15000.—Շիշլիտէ Գըր մէվգիընտա Շիշլի ճատտէսինտէ 6 նումէրօլը Թէրպիէն 3½ տէօնիւմ մուգատտէմա պաղ էլէէվմ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Էօրիւճիւ Հասան։

..12000..12000..7000.—Իւսկիւտարտա Արագըլէճի Հաճի Ճաֆէր մահալլէսինտէ Քէօր Պազգալ սօգագընտա 48 նումէրօլը Թէրպիէն 270 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

ՍԻՆԿԷՐ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարինին տիպին մաքինալարը միւթէահհիտի

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ Թագտիր օլունմըշտըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա պիւյիւք ֆապրիքալար, Թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Սինկէր գումբանեասը՝ չիմտիյէ գատար վուգու պուլան միւթէաատտիտ սէրկիլէրտէ ումումիյէթլէ տէօրթ իւզ էլլի ատէտ մէտալեա վէ տիբլօմա ալմըշ տըր։

Շարգ իչիւն Սինկէր մաքինալարընըն եէկեանէ տէբօզիթօճըսը պուլունան Մ. Ժ. Նայտլինկէր՝ վիլայէթը Շահանէնին քէաֆֆէսինտէ չիւպէլէր Թէսիս իթմիշ տիր։

Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա Տօզրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա։

Գալաթատա (Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա.
(Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա.

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա նումէրօ 2։

Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13։

Թաշրալըլէրինտէն սագընմագ իչիւն պալքէատէքի մարգանըն՝ մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի։

1852ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ՏՕԳԹ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ

ԱՄԷՐԻԳԱԼԸ ՏԻՇ ԹԱԲԻԲԼԷՐԻ

Ն. 396 ՊԷՑՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ 396 Ն.

([illegible])

Էն չէտին աղըրըը օլան տիշլէրի միւքէմմէլ ալէթ վասըթասըյլա [illegible]

Նէվիճէտ պիր ուսուլ իլէ տայանըգլը, զարիֆ վէ Թապիի տիշլէրի [illegible]

Աղըզ խասթալըգլարը Թէմամըյլա Թէտավի օլունըր, [illegible]

Չէյլ.—Ամէրիգա [illegible]

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ

1824ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ Թէէմինաթ աքչէսի՝ 2,605,300 Ինկ. լիրասը
Սէնէվի իւճրէթ (բրիմ) 831,217 » »

ՇԷՐԱԻԹԻ ԷՆ ԶԻՑԱՏԷ ՄԻՒՍԱԻՏ ՏԻՐ.

Գումպանեանըն միւթէպէրլիկի հագգընտա Օսմանլը Պանգասընտան մալիւմաթ ալընապիլիր։

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻՉԻՒՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆՑԻԱ՝

Գալաթատա Վօյվօտա սօգագընտա Օսմանլը Պանգասը գարշըսընտա Ցակօրեան խան Ն. 71։